

ZA OTVORITEV SLOVENSKEGA
DOMA V MELBOURNU

USPELI SMO — IN NE BREZ TRUDA,
DA KOŠČEK TA JE NAŠA GRUDA,

DA, TO JE NAŠA SKUPNA STREHA,
TO KRONA NAŠEGA USPEHA.
JE RES PREPROST SLOVENSKI KROV,
A V NAS PRIŽGAL BO PLAMEN NOV.

POZDRAVLJEN, NAŠ SLOVENSKI DOM,
LE BRŽ ODPRI NAM SVOJA VRATA,
NAS ZDRUŽI V SVOJE ZAVETIŠČE!
NAJ V TEBI BRAT SPET NAJDE BRATA,
TI — NAŠE NARODNO SVETIŠČE!
POZDRAVLJEN, NAŠ SLOVENSKI DOM!

(Iz deklamacije)

1960

MISLI

IX.   Oktober
LETO   Štev. 10.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

Tel.: FA 7044

★

Naročnina .£ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
66 Gordon St.,
Paddington, N.S.W.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094

KOLEDAR

Oktober — Vinotok

- 1 S Remigij
★ 2 N 17. pobinkoštna
3 P Mala Cvetka
4 T Frančišek Asiški
5 S Placid
6 Č Bruno
7 P Rožni venec
8 S Brigita
★ 9 N 18. pobinkoštna
10 P Daniel
11 T Materinstvo Mar.
12 S Serafin, Maks
13 Č Edvard, kralj
14 P Kalist
15 S Terezija Velika
★ 16 N 19. pobinkoštna
17 P Marjeta Alakok
18 T Luka, evangelist
19 S Peter Alkantarski
20 Č Janez Kancij
21 P Uršula
22 S Zorislava
★ 23 N Misijonska
24 P Rafael nadangel
25 T Krizant in Darija
26 S Evarist
27 Č Frumencij
28 P Simon in Juda, ap.
29 S Narcis
★ 30 N Kristus Kralj
31 P Krištof, Gorazd

ČE SE PRESELITE, sporočite:

Prejšanji naslov .....

Sedanji naslov .....

Ime in priimek .....

UREDNIK SPREJEMA
PRISPEVKE ZA NOVEMBRSKO
ŠTEVILKO DO
21. OKTOBRA

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

VEČNOST IN ČAS — £ 1-0-0.

Izbrani spisi umrlega dr. Odarja. Poučni in
razmišljajoči članki. Zelo priporočljivo.

LJUBLJANSKI TRIPTIH — £ 1-0-0.

To izredno povest imamo spet v zalogi. Pripo-
ročamo.

S O C I O L O G I J A. — 3 zvezki po £ 1-0-0.

Odlično delo dr. Ahčina, že večkrat priporoče-
no. Tudi o tej knjigi je v februarju z veliko
ljubeznijo napisala oceno ga. Pavla.

MOJ ČAS IN MOJ SVET. — £ 1-10-0.

Zbirka črtic pisatelja Ivana Preglja.
Le nekaj izvodov je še dobiti.

JUŽNI KRIŽ. — 12 šil.

Pesmi Neve Rudolfove.

JERČEVI GALJOTI — £ 1-0-0

Povest, spisal Karl Mauser.

DHAULAGIRI — velezanimiva zgodba prodiranja
v himalajske gore, opisuje gornik Bertona
celj. — £ 1-0-0.

L J U D J E, zbirka krasnih novel Narteja Velj-
konje. Smo dobili še nekaj izvodov. — £ 1-0-0.

IZBRANI SPISI pisatelja Finžgarja I. zvezek:
Dekla Ančka, Divji lovec itd. Vežana £ 1-10-0.

NA BOŽJI DLANI — £ 1-0-0.

Kociprov roman Slovenskih Goric iz časov
nemškega navala. Velezanimivo!

DNEVI SMRTNIKOV. — Izbrane novele, izdala
Sl. Kult. Akcija v Argentini £ 1-0-0

BARAGO NA OLTAR! — £ 0-10-0.

Ves pomen Baragov in vse delo za njegovo
oltarno čast je popisano v tej knjigi.

PO SVETLI POTI. Poučna knjiga dr. Franca Ja-
kšiča. £ 1-0-0.

LETO IX.

OKTOBER, 1960.

ŠTEV. 10.

ZA VSE JE SVET DOVOLJ BOGAT...

TAKO JE PRED DESETLETJI ZAPISAL PESNIK GREGORČIČ in beseda mu je prišla iz globokega prepričanja. Prav tako so mu pritekale iz globokega prepričanja nadaljnje besede v verzih:

In srečni vsi bi bili,
če vse delil bi z bratom brat
s prav srčnimi čutili.

Dandanes jih je mnogo, ki se ne strinjajo s prepričanjem in trditvijo goriškega slavčka. Govorijo in pišejo, da je svet ubog, ne bogat. Kmalu "brat z bratom" ne bo imel kaj deliti, pa naj bi imel še toliko "srčnih čutil", zakaj toliko ljudi bo na svetu, da za vse ne bo niti dovolj hrane, kajšele drugega bogastva... Zato učijo, da se morajo rojstva novih človeških otrok zelo zelo omejiti. Najprej je treba, pravijo, preprečiti spočetja, če pa to ne pomaga, pobiti otročiče že v materinem telesu, da se ne pojavijo na svetu nova usta z želodcem vred...

Če bi Gregorčič še živel, ali bi ga bilo danes sram, da je nekoč s takim prepričanjem zapisal svoje tako lepe verzice?

Mislím, da ne! Prav gotovo bi človekoljubni pesnik potegnil s Cerkvijo, ki z božjo veljavo nasprotuje temu grdemu modernemu nauku in dokazuje, da je svet še vedno in bo tudi ostal — za vse dovolj bogat.

Prav v smislu Gregorčičeve pesmi je tudi naj-novejše pastirsko pismo avstralskih katoliških škofov, ki so o njem govorile vse pridige po cerkvah v nedeljo 4. septembra letos, pa ga je tudi vsak

lahko kupil pri cerkvenih vratih za 6d in ga doma s premislekom prebral.

Avstralski škofje že skozi 20 let vsak september za tako imenovano nedeljo "Socialne pravičnosti" izdajo skupni pastirski list in ga podpisujejo — 36 imen od kardinala do benediktinskega opata v W.A., ki ima škofovske pravice. Vsako leto obdelajo kako posebno poglavje iz cerkvenega nauka o socialni pravičnosti in podčrtavajo razliko v mišljenju nevernega in vernega sveta o perečih dnevnih vprašanjih med ljudmi.

Lahka in zabavna ta vprašanja niso, na žalost se vsakdanji ljudje le neradi potrudijo, da o njih razmišljajo. Za nas Slovence je ogromno večino teh vprašanj odlično obdelal rajni dr. Ahčin v svojih treh zvezkih SOCIOLOGIJE in v enem zvezku SOCIALNE EKONOMIJE — kdor pozna te knjige, mu nobeno pastirsko pismo avstralskih škofov za nedeljo socialne pravičnosti ni španska vas. Ima celó vtis, da so škofje povzeli svojo razpravo prav po razlagah dr. Ahčina. Tako tudi letošnje, ki dokazuje, da bo zemlja lahko prehranila še mnogo nadaljnje milijarde ljudi.

Vsak naš človek, ki v angleščini ni več poln tujec, obenem pa vsaj nekoliko pozna pravi socialni nauk v slovenščini, naj bi s premislekom prebral škofovsko pismo.

Še vedno se drobna knjižica lahko dobi v vseh cerkvah za 6d. Naslov ji je: EPISCOPAL STATEMENT ON THE WORLD POPULATION PROBLEM.

KAKO JE RAZKOL NASTAL

V avgustovi številki smo prinesli članek o ločenih vzhodnih kristjanih in nekoliko o razliki med miselnostjo Vzhoda in Zahoda. Vsi vemo, da je nam katoličanom med ločenimi kristjani najbližja vzhodna ali pravoslavna Cerkev. Ločitev med njo in med nami imenujemo "razkol".

Zdaj si pokličimo v spomin, kdaj in kako je prišlo do tega, da se je krščanstvo "razklato" v ti dve Cerkvi — katoliško in pravoslavno. Tudi te podatke posnemamo po pridigi prelata dr. Ukmarja, ki jo je najti v knjigi "Zadnja večerja". — Ur.

NAJ LE BO MED KRISTJANI VELIKA RAZLIČNOST. naj bo pa tudi kar mogoče velika enotnost. Ta enotnost v raznoličnosti bo dajala krščanstvu neko posebno vzvišeno lepoto.

Naj le bo med Kritusovimi verniki različnost v plemenih, jezikih, političnem mišljenju, izobrazbi in socialnem stanju, vendar naj bodo edini v veri in ljubezni, edini v življenju milosti.

K taki edinosti je pozivljaj sv. Pavel vernike v Mali Aziji, ko jim je pisal:

"Drug drugega prenašajte v ljubezni in se trudite, da ohranite edinost duha z vezjo miru. Saj tvorite eno samo skrivnostno telo Kristusovo, ki ga oživlja en sam Sv. Duh in ste vsi poklicani k istemu upanju večnega zveličanja. En sam je Gospod, ena vera, en krst, en Bog in Oče vseh".

Ali je dalo krščanstvo res vedno tak zgled edinosti? Gotovo — prava Cerkev Kristusova je bila brezdvomno skozi vsa stoletja edina v učnjui vere in morale, ker edina pod svojim najvišjim poglavarjem. Če pa vzamemo krščanstvo v širšem pomenu, moramo priznati, da žal ni ostalo enotno, temveč so se od prave Kristusove Cerkve v teku stoletij ločile razne večje in manjše skupine, ki so odrekle pokorščino zakonitim cerkvenim predstojnikom ter se organizirale pod svojimi poglavarji, ločenimi od Petrovega naslednika. Takim skupinam pravimo razkolniki, po grško shizmatiki. Da pa jih ne žalimo, jih imenujemo tudi "ločeni bratje".

Najhujši razkol je izbruhnil v devetem stoletju, ki je povzročil ločitev vzhodne pravoslavne Cerkve od zahodne, katoliške. Kako to?

Med Vzhodom in Zahodom je vladala napetost že stoletja poprej. Na Vzhodu je bilo v prvih

stoletjih po Kristusu veliko verskih bojev in mnogo krivih ver. Večkrat so morali kristjani na Vzhodu čutiti nad seboj odločilno papeževo besedo. To ni bilo vseč odnotnim cerkvenim prvakom, posebno ne carigrajskim patriarhom, ki bi hoteli biti prvi v vesoljni Cerkvi. Mnogo so zakrivili tudi vzhodni rimski cesarji v Carigradu, ki so želeli vladati tudi v cerkvenih in verskih zadevah kot absolutni vladarji. To pa ni bilo mogoče, dokler so škofje in verniki priznavali papeža v Rimu kot vrhovnega poglavarja Cerkve.

Bližnji povod se je ponudil, ko je pobožni patriarh Ignacij javno grajal nenravno življenje na cesarskem dvoru. Tedaj je vlada Ignacija spodila in na njegovo mesto postavila ošabnega Focija. Ta se ni več zmenil za papeža in je celo očital zahodni Cerkvi, da je Kristusov nauk popačila, da zaničuje oženjene duhovnike in uvaja soboto za postni dan. Trdil je tudi, da je vrhovna cerkvena oblast prešla iz Rima v Carigrad, prav kakor je cesar prenesel svetno oblast iz Rima v Carigrad.

Ta (Focijev) razkol se je sicer kmalu poravnal, ko so leta 886. Focija spet odstavili, vendar je rana ostala nezaceljena. Napetost med Vzhodom iz Zahodom je trajala dalje, vendar bolj površino. Usodno je pa bilo leto 1054, ko je bil v Carigradu za patriarha Mihael Cerularij. Pod vlado tega moža so vsa že omenjena nasprotja na novo izbruhnili, pa še nova so se pojavila in tako je Mihael samega sebe oklical za vrhovnega poglavarja vzhodne Cerkve — razkol je bil zdaj definitivno in traja še danes — že celih 900 let.

Poskusi za zopetno združenje so se sicer kmalu začeli, niso pa prinesli resnih uspehov. Za časa križarskih vojn se je Vzhod začasno, vendar le deloma, zopet združil z Zahodom. Ne toliko iz verkega prepričanja, kot zaradi turške nevarnosti, ki sta morala Vzhod in Zahod zoper njo skupno nastopati. Žal je bila ta enotnost bolj navidezna kot resnična.

Pozneje je še dvakrat prišlo do pogajanj, pa tudi do uspehov — vsaj na papirju. Leta 1274 so imeli razgovore o združenju na cerkvenem zboru v Lionu na Francoskem. Podoba je bila, da je stvar uspela, ni pa dolgo držala. Pa so spet poskusili 1.1439 na cerkvenem zboru v Florenci na Laškem. Zopet brez trajnega uspeha, dasi so zedinjenje podpisali in razglasili. Stvar ni bila dobro pripravljena, Vzhod je še vedno videl potrebo združenja zaradi turške nevarnosti, ne toliko iz

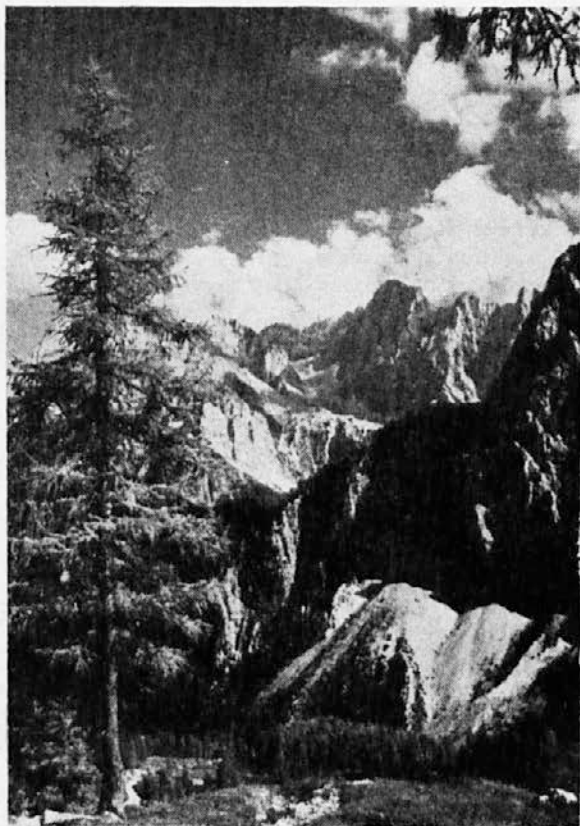
verskih razlogov, preveč besede so imeli svetni oblastniki, predvsem seveda cesar, preprosti verniki so pa bili v teku stoletij že tako zastrupljeni s sovraštvom do Rima, da niso hoteli slišati o zedinjenju z njim...

Nekaj ločenih kristjanov se je pa vendar za stalno združilo s katoliško cerkvijo. Nekateri že v srednjem veku, drugi v poznejših stoletjih. Rim jim je z veseljem pustil njihov poseben obred, obredne nelatinske jezike, oženjene duhovnike itd. Tako imamo v vzhodnih deželah združene Armece, Sirce in nekaj skupin v Egiptu in Indiji.

Na evropskih tleh je nekaj združenih Ukrajincev, Romunov, Bolgarov, Grkov in Poljakov. Veliko Srbov, ki so v početku 17. stoletja izpod Turkov pribežali na avstrijska tla, je prestopilo h katoliški veri. Za te so leta 1777 ustanovili posebno škofijo v Križevcih, ki obsega vse katoličane vzhodnega obreda v Jugoslaviji.

Vseh teh nekdanj ločenih, razkolnih, zdaj pa z Rimom združenih kristjanov v Aziji in Evropi so cenili še nedavno na kakih 8 milijonov. V drugi svetovni vojni so mnoge spet odtrgali od Rima komunisti pod silnim pritiskom, ali jim pa vsaj uničili duhovniško vodstvo, da je danes težko povedati približno natančno, koliko jih je še. Navadno jih poznamo pod besedo "uniati" — združenci.

Podobno kot tem uniatom iz preteklosti, so odprta vrata v katoliško Cerkev vsem številnim milijonom, ki pripadajo pravoslavnim Cerkvam v raznih deželah. Podoba je, da med njimi raste spoznanje, kako potrebna bi bila edinost — raste sicer počasi, pa gotovo. Upajmo, da bo sedanji papež Janez XXIII. s svojimi napori za zedinjenje vsaj do neke mere uspel. Seveda pa mora biti spoznanje o potrebi zedinjenja globlje kot morda zgolj kak strah pred komunizmom — kot so se nekdanj zedinjevali iz strahu pred Turki...

Ob poti z Vršiča v Trento

(Poslal Ivan Gril)

TEL: 86 - 7787

bazil tipka

★ TAKO HITRO JE MESEC OKROG in z njim datum, ki ga p. Bernard napiše na drugi strani platnic kot zadnji dan za članke naslednje številke. Vselej ga pogledam, kadar koli dobim "Misli", in vselej se mi zdi nekje daleč. Pa se tako hitro približa, da me je kar strah. Ne bi rad, da bi spet dobil urednikovo pismo s papirjem, na katerem je bila z velikimi črkami napisana ena sama beseda: PREPOZNO!

★ Dne 4. septembra smo imeli v Melbournu otvoritev SLOVENSKEGA DOMA. Vsa slovesnost je bila prijetno domača in številnim prisotnim kaj všeč. Program se je začel ob štirih popoldne pred zaprtimi vrati olepšane in z zastavo okrašene hiše, na kateri se je s pročelja blestel napis: **Slovenski Dom — Slovene Centre**. Program je vodil g. Marjan Lauko, ki je do zaključka imel na skrbi nabalno akcijo. Po angleški in slovenski narodni himni je sledila prav za to slovesnost sestavljena deklamacija, ki sta jo izvedla Benkova Nina in Rovtarjev Srečko. Sledil je govor zastopnika petih zaupnikov (trustees) Doma, g. Marjana Opelta, ki je ob koncu predal ključke predsedniku Sloven-

skega kluba Melbourne, g. Vinku Molanu. Nato smo slišali tople besede predsednika, ki so se končale s tem, da je odprl vrata našega kulturnega svetišča. Ali boste verjeli, da sem pri nekaterih navzočih videl solze v očeh? Tudi zame je bil slovesen trenutek, ki ga ne bom pozabil. Naš triletni trud le ni bil zaman! Naslednja točka je bila venček narodnih. Iz doma je prikorakal Hartmanov Stanko v narodni noši in s harmoniko ter nekaj poskočnih zaigral, štiri Slovenke v narodnih nošah (Rozina Žižekova, Anica Sernčeva, Geni Pivarjeva in Sabina Gjörekova) pa so zapele nekaj narodnih. V šesti točki so nam slovenska mati (g. Čarova), oče (g. Lauko st.), slovensko dekle (Anica Molanova) in fant (Jože Janežič) ter fantek in deklica vsak po svoje povedali, kaj jim Slovenski Dom pomeni. Nato sem novo odprti Dom bla-

Foto Mikulič

goslovil, za kar me je naprosil SKM in sem mu za njegovo gesto kot slovenski dušni pastir hvalen. Prepričan sem, da bo sleherni izseljenski narod ohranjal svojo tradicijo in kulturo le, če se bo trudil ohraniti tudi vero svojih očetov, ki je tej kulturi in tradiciji dajala rast skozi stoletja.

Mnogo rojakov je ta pomembni dan stopilo v naš Dom in, so bili prijetno presenečeni, kaj zmorejo pridne roke. Tudi razstava naših narodnih predmetov jim je bila všeč. Ogledu hiše je sledil večer prijetne domačnosti združen s prigrizkom.

★ Žal je še marsikdo, Dom iskal, pa ga ni našel. Sem že z mnogimi govoril, ki jih celo taksi ni znal pripeljati. Park Street je presekan z železniško progo in je dohod do Doma samo s Sydney Road (oz. tam, kjer se trodelna Royal Parade zlije v Sydney Road), dočim je treba na Lygon St. najprej preko proge, po Brunswick Street proti Sydney Road in šele od tu preskočiti na Park Street. Tudi sam sem v teh štirih letih večkrat zaman iskal naslove na tej cesti. Drugo je pa to, da kraj Princes Hill nima svoje pošte, ampak je na mestnih zemljevidih kot North Carlton.

In žal je tudi tistim, ki so naši nabiralni akciji niso pridružili z izgovorom, da ne bo nič iz našega truda. Hvala Bogu, da so se zmotili. Sicer se je pa zmotiti človeško in zmoti popraviti prav nič nečastno. Vsakdo še lahko primakne svoj dar v naš skupni šparovček, tokrat še z večjo gotovostjo, ker Dom — dasi še neplačan — že stoji.

★ Isti dan (4. septembra) beleži v Melbourne še drug pomemben dogodek: prvi dan SLOVENSKE SOLE! Kar lepo število otrok je ostalo po maši v naši cerkvi, starši pa so imeli medtem domač pomenek v dvoranci, kjer fantje nabijajo ping-pong, igrajo šah ter kuhajo klobase. Kapušinov Jože je otroke znal pritegniti. Bili so tako navdušeni nad šolo, da so rekli, da bi kar sleherni teden hodili. Vsekakor lep začetek, četudi sem se bal, da ne bomo uspeli. Zahvala našim staršem, v prvi vrsti pa našemu učitelju! Upamo, da bo število otrok še narastlo. Jože že misli na prvi otroški odrski nastop. Bog daj!

★ Poročna knjiga ima zabeleženi dve poroki in sicer dne 10. septembra. Pri sv. Brigiti v North Fitzroy sta stopila pred oltar Anton Valher in Marija Ceglar. Ženin je doma iz Velikega Boča pri Selnici ob Dravi, nevesta pa iz Hrušice pri Podgradu. Drugi par pa se je srečal pred oltarjem cerkve sv. Jakoba v North Richmondu: Franc Urdih, rojen v Selah pri Gorici, je ta dan prenehal biti vdovec. Roza Kulot, doma iz Vrtojbe, je postala njegova zakonska družica. — Obema paroma želimo obilico božjega blagoslova!

★ Prav tako izrekamo naše iskrene čestitke staršem in njihovim malčkom, ki so te tedne prišli
Misli, October, 1960.

v krstno knjigo: Rosa Maria je ime hčerki pokojnega Alojza Poles in Albine r. Mezgec ter smo jo krstili dne 27. avgusta v Hawthornu. — Dan kasneje je bil krst v Morwellu (Gippsland), kjer bo prvorojenki Borisa Sperne in Vande r. Bole odselej ime Ingrid Vida. — Družina Emila Hrvatina in Ivanke r. Fidel v Yarraville pa je dobila fantka, ki smo ga 3. septembra krstili za Ivana. — Isti dan so v Hawthorn pripeljali h krstu Aleksandro Marijo, prvorojenko Leopolda Bajt in Ivanke r. Meden, Ivanhoe. — Dne 10. septembra je v Newportu oblila krstna voda Roberta Jožefa, prvorojenca Jožeta Sluga in Margarite r. Cetin. — Dan 11. septembra pa beleži kar pet slovenskih krstov. Takole se vrstijo: Jernej je ime četrtemu fantu od fare, ki je zajokal v družini Alojza Klekarja in Ane r. Zorec v Richmondu ter smo ga krstili pri sv. Družini v Bell Parku (Geelong). Tam je bil tudi krst prvorojenke Magdalenne, rojene v družini Marjana Hriba in Ivane r. Mavrič. Pri istem krstnem kamnu sta postali kristjani dvojčici Rudolfa Šenkinca in Elze r. Molokobol: prvi je ime Patricija, drugi pa Kristina. V cerkvi sv. Jožefa v Malvernu pa so prinesli h krstu Sonjo Marijo, hčerko dobro znanega delavca pri Slovenskem klubu, Martina Adamiča in Mare r. Zanin. — Dne 17. septembra je bil slovenski krst v Clifton Hillu, kjer je družina Otona Krojasa in Zofije r. Gaberšnik dobila Igorja Daniela. V cerkvi sv. Martina v Macleodu pa smo ta dan krščevali prvorojenca Silvana Bucaj in Ane r. Mejak: klicali ga bodo za Roberta Ivana.

Vidite, kako naše število raste tu v Viktoriji. Zadnji ima v moji krstni knjigi že številko 238. No, saj je knjiga debela in je v njej še dovolj prostora.

(Konec str. 295.)

Katoliška karitativna ustanova Sv. Vincencija
je odprla posebno pisarno za emigrante

MIGRANT ENQUIRY CENTRE

na naslovu 585 Little Collins St., Melbourne
Odprta je novim naseljencem v ponedeljkih
zvečer od 7. do 9. ure. Uradnik vam nudi
brezplačno nasvete in pomoč v vseh zadevah.

Telefon: MB 2658

NA SVETIH VIŠARJAH LETA 1915

Župnik Josip Lavtžar

(Konec.)

PROTI VEČERU SMO SE ZBRALI BOŽJE. POTNIKI v romarski hiši, sedeli pri dveh dolgih mizah in govorili o raznih stvarih. Bili so Slovenci in Kanalske in Ziljske doline ter iz Roža, vmes tudi nekaj Nemcev od gornje Drave. Najbolj me je zanimala družba štirih oseb iz Pontablja. Mati je imela v zibelki majnno dete, očeta pa se je držal deček, star kakih pet let. Zvedel sem, da je dete nevarno zbolelo. Njegova roditelja sta obljubila, da bosta otroka, ako ozdravi, z zibelko vred prinesla na Svete Višarje. To sta vestno izpolnila.

Drugo jutro smo imeli po opravljeni cerkveni pobožnosti krasen razgled z Višarske gore (1792 m). Po dolinah je bila sicer megla, gornještajerski, solnograški in tirolski snežniki so pa stali pred nami v vsem veličastvu s svojimi belimi glavami. Posebno jasno se je dvigala piramida Velikega Kleka (3673 m) v značne višave.

Prodajalci, ki so imeli svoje predmete razstavljene pred cerkvijo, so nas vabili, naj kupimo spominke za dom. Cilka je izbrala najprej za mater leskeč rožnivenec, za starejšo sestro mašno knjigo, za druge pa raznovrstne podobe in svetinjice.

Okrog osme ure zjutraj je prišlo na goro nekaj žabničanov, ki so nam povedali, da je vojna z Italijo dognana stvar in da morajo pobrati vse dragocenosti iz cerkve. Takoj jutri bodo vzeli Marijino podobo, 60 cm visok kip, iz velikega oltarja. Romarji smo šli še enkrat v cerkev in se poslovili od višarske Kraljice, ki bo zapustila kot prva begunka svoj visoki prestol in šla v nižavo. Ginjeni smo stali v svetišču, odločenem v razdejanje. Mnogi so si brisali solze in kar niso mogli iz cerkve. Čeprav človek v starejših letih ne živi več toliko s srcem kot z glavo, vendar zadenejo tudi njega taki prizori do dna duše.

"Kaj pa zvonovi?" smo vprašali.

"Tudi te bomo sneli iz zvonika", so odgovorili možje.

Vsak romar se spominja blagglasnega zvonjenja na Svetih Višarjah. Kakor bi jih slišal danes, tako živo mu donijo na ušesa klicarji iz tamošnjega zvonika, čeprav ne trdim, da čuti tudi mrtvi bron tisto veselje, ki navdaja božjepotnika ob prihodu na goro. Dolga in težavna je bila njih hoja, strmo je peljala pot navzgor, toda ko so se

zvonovi strinjali s srci romarjev v prijetnem so-glasju, je bil pozabljen trud potovanja.

Vse to mi je hodilo na misel ob slovesu. Za to sem se želel posloviti tudi od zvonov, Cilki sem pa naročil, naj sede na klop pred cerkvijo in me počaka.

Višarski zvonovi so peli z mehkim prizvokom es-ges-hes: prima, terca, kvinta. Ker ima mehki trizvok otožen in mil značaj, je vzbujalo zvonjenje v srcih romarjev enaka čustva.

Veliki zvon je vtil Andrej Roeder v Beljaku leta 1771. Krasile so ga štiri podobe in sicer: Kristus na križu, Marija z Jezusom v naročju, sv. Jožef in sv. Jakob z romarsko palico v roki. Pod vsako podobo je bil primeren napis v latinskem jeziku. Poleg podob in napisov je imel zvon še mnogo drugih okraskov, da je bil sijajno opremljen. Tehtal je 1064 kg.

Srednji zvon je vtil zvonar Matija Golner v Celovcu leta 1835. Teža 672 kg. Isti zvonar je vtil mali zvon istega leta s težo 336 kg.

Ko sem prišel iz zvonika, so spravljali tudi prodajalci svoje blago v zaboje. Spoznali smo, da bo svetišče popolnoma zapuščeno in da za daljšo dobo ne bo hodila tod božjepotnikova noga.

Toda kje je Cilka?

Pred cerkvijo je ni bilo in tudi ne v bližini. Vsi klici brezuspešni. Vpraševal sem ljudi, kar jih je ostalo še na gori, pa nihče ni vedel povedati o nji. Menda ni odšla sama domov? Ako pridem brez nje, v kakšnih skrbeh bo Bregarica! Pa saj me je prav ona privedla do tega, da sem vzel Cilko s sabo! Po dolgem iskanju sem odšel sam proti dolini. Kar priteče pogrešana z brega dol za mano. Nad cerkvijo je namreč še neki višji hrib in tja gor je šla deklica, da bi kaj več videla kot se vidi od cerkve.

Nazaj grede smo srečavali prve topove, ki so jih konji z velikim trudom vlekli proti vrhu. Za topovi je korakala dolga vrsta mul, otovorjenih z vsakovrstnim blagom, ob koncu grabna pa je stala vojaška straža, ki je zahtevala izkaznice. Na pojasnilo, da smo šli že včeraj na goro, ko še ni bilo treba izkaznic, so nas pustili naprej.

Od tega dne dalje so avstrijski vojaki vsodotno okolico tako strogo zastražili, da ni bilo mogoče iti nikamor več. Milostno podobo Marijino so žabničani rešili. Nekaj časa je bila shra-

njena v Žabnicah, od tu so jo prenesli v frančiškansko cerkev v Beljak, iz Beljaka v cerkev Matere Milosti v Maribor in iz Maribora k Sv. Križu pri Spodnjem Dravogradu. Od Sv. Križa so jo prenesli po končani vojni nazaj na Svete Višarje.

Zvonov pa niso mogli sneti iz zvonika, ker je bilo že prepozno. Začele so leteti laške granate v Kanalsko dolino in tamošnje ljudstvo je moralo bežati na vse strani. Poprej se je pripravljala Lah tako dolgo, sedaj pa je izbruhnil vihar kar nena-

doma. Štiri mesece pozneje (16. sept. 1914) je bilo porušeno višarsko svetišče in zvonovi so se razstopili v ognju. Pričujejoče vrstice naj jim bodo nagrobni spomenik.

Božja pot je trajala od svojega začetka 1360 do razsula cerkve v svetovni vojni 555 let. Bregarjeva desetletna Cilka je bila zadnja romarica na Svetih Višarjah.

Leta 1924 so Lahi višarsko cerkev toliko popravili, da se je začela v njej spet služba božja.

Čipka ... (s str. 293)

★ Zadnjič sem omenjal Dubrovičevega Frančka v Morwellu, ki hoče postati "p. Bazilij", ko bo velik. Pri svojem zadnjem obisku Gippsslanda sem pa zvedel še drugo poglavje te Frančkove odločitve. Mama je zasačila Frančkovo malo stajšo sestrico s škarjami v rokah, ki je ravno dovedovala bratu: "Patri Baziliji nimajo nič las. Če hočeš postati p. Bazilij, ti moram najprej postriči lase..." Če hočete zvedeti, kako se je to drugo poglavje Frančkove odločitve končalo, pa vprašajte mamo. Vsekakor moram spet reči: Otroci so fletni!

★ Prva nedelja v novembru se približuje in z njo naše vsakoletno romanje v Sunbury, združeno z obiskom naših grobov. Ker bi rad pravočasno vedel, koliko avtobusov naj najamem, bi želel čim prej število udeležencev, ki nimajo lastnega prevoznega sredstva. Odšli bomo kakor navadno po slovenski službi božji izpred naše cerkvice v Burnley, kjer nas bodo čakali avtobusi. Okrog druge ure bi bili na keilorskem pokopališču, kjer bomo okrasili grobove naših pokojnih ter pomolili za pokoj njih duš. Nato bomo nadaljevali pot proti Sunbury, da se v skupini udeležimo procesije. **Vabljeni so posebej vse naše narodne noše.** — Cena za avtobus tja in nazaj je za osebo 12 šililngov. Otroci, ki ne potrebujejo svojega sedeža, so voznine prosti.

Prinesite s seboj na grobove cvetja in svečk. Tudi če vam naši pokojni niso bili osebno poznani — okrasite njihove grobove v spomin na svoje drage, ki počivajo na daljnem domačem pokopališču.

Naši grobovi bodo letos le bolj za silo urejeni, videli pa boste, kam so šli doslej vaši darovi za pokopališče. Drugo leto bo slika našega "Navja" vse drugačna in lepša.

★ Kakor sem že omenil, bomo imeli letos pri procesiji dva banderca, ker se bo banderu Marije Misli, October, 1960.

Pomagaj pridružilo tudi bandero svetogorske Kraljice. Naš slikar France Benko je naslikal iz podobice oljnato sliko te naše božjepotne Marijine podobe. — Zastava podgrajskih faranov pa, kakor izgleda, za letošnje romanje še ne bo izgotovljena. Vsekakor je zanjo oljnata slika podgrajske Matere božje naslikana (delo F. Benka), ostalo nakupljeno, le čč. sestre v Abbotsfordu imajo preveč dela in mi niso mogle nič obljubiti. Doslej je bilo nabranega med Podgrajci v Moonee Ponds £ 17-10-0, za kar nabiralcem in darovalcem iskren boglonaj! Če bi se jim rad pridružil še kak Podgrajec, bom vesel. In rad bi, da bi se še drugi ojunčili, če vas je dovolj iz iste župnije. Ali bi ne bilo lepo poslati domov sliko vseh okrog farne zastave?

★ Na melbournškem velesejmu (Royal Show) smo se Slovenci spet postavili. Razstavljali smo v paviljonu, ki ga vsako leto najame za razstavo raznih narodnosti The Good Neighbour Council of Victoria. Letos je bilo laže, ker smo stvari zbrali že za razstavo v Domu in jih potem samo prenesli na velesejske prostore. Posebno so ti-soče obiskovalcev zanimale idrijske čipke, ki mi jih je za razstavo posodila gospa Kvedrova iz Adelaide.

★ Z neko avstralsko gospo sem govoril, ki je bila s svojim možem na potovanju po Evropi. Prvikrat izven Avstralije. Ni mogla prehovati čudovitih cerkva, ki jih je videla po evropskih vele-mestih. Všeč ji je bil Rim, London, Pariz, Monako... saj je skoraj vse prestolice videla. Vse je bilo "wonderful", samo ena stvar je bila za ubogo gospo, ki zna samo angleško, zelo "wrong". Ko sem jo vprašal, kaj ji ni bilo všeč, je odgovorila, da se z ljudmi ni mogla sporazumeti zaradi jezika. Rekla je, da je v Evropi absolutno "too many New Australians"... — Še njen mož se ji je smejal kot bi orehe stresal.

In še to: Dne 11. avg. sta se v cerkvi sv. Frančiška v Frankstonu poročila Vilko Pavlič in Petrina Vodopivec. Ženin je rojen v Črničah pri Gorici, nevesta v Dornberku.

NOV PLEBISCIT NA KOROŠKEM?

NI ZAVEDNEGA SLOVENCA na vsem svetu, ki se ne bo z bridkostjo v srcu ta mesec spomnil na izgubljeni plebiscit za slovenski Koročan pred 40 leti. Ni treba na široko ponavljati okoliščin plebiscita, le to naj osvežimo iz zgodovine: Dasi so Slovenci v enem od obeh pasov dobili večino, je odločila večina v drugem pasu in vsa Koroška je pripadla Avstriji.

V teh 40 letih je bilo že veliko razpravljanja v govoru in tisku o vprašanju, zakaj so koroški Slovenci — in z njimi vsi Slovenci — tisti famozni plebiscit izgubili. Ni dvoma, da da bi tudi ta nevesela obletnica obnovila vprašanja in odgovore, take ali take.

Če bi hoteli na kratko povzeti odgovore, ki so se pojavljali v preteklosti, pa če ne odgovore, vsaj sodbe, obtožbe in gola mnenja, bi se po vsej verjetnosti bilo treba omejiti na naslednjo ugotovitev:

Plebiscit na Koroškem — ali za Jugoslavijo ali za Avstrijo — je bil od vsega začetka krivična zadeva in bi do njega sploh priti ne bilo smelo. Slovensko ljudstvo na Koroškem je bilo dobro stoletje poprej podvrženo sistematični germanizaciji, ponemčevanju v kulturnem, gospodarskem in političnem pogledu — kvečjemu so smeli biti "vindišarji", Slovenci nikakor ne. Še veliko manj seveda kakor Jugoslovani. Pa je prišla Jugoslavija tako nenadno, da so celó "kranjski" Slovenci bili na njen prihod vse prej kot zavestno pripravljeni — kako naj bi bili Korošci? In tem ljudem so dali v roke glasovnice, češ, sami odločite! Neglede na to, da je bilo še vse polno drugih neugodnih okoliščin in pritiska na ljudi, kako naj glasujejo, je bilo komaj kaj drugega pričakovati kot — poraz. Res so imeli koroški Slovenci kako leto časa za premislek, toda kako boš v enem letu popravil, kar so zagrešila dolga desetletja, če ne stoletja?

Kar prav imajo tisti, ki pravijo: Koroški Slovenci so potrebovali vsaj pol toliko časa za poslovenjevanje, kot so ga jim prej dali za ponemčevanje. Ker jim pa to ni bilo dano, bi se plebiscit ne bil smel vršiti, saj ni mogel prinesiti drugega kot poraz. V tem je bistvo vprašanja, vse drugo ugibanje, kateri činitelji so izgubo zakrivali, je precej postranskega pomena, četudi morda ne popolnoma odveč.

Kljub izgubljenemu plebiscitu pred 40 leti Slovenci na Koroškem še živijo. Avstrija sama se je dovolj potrudila, da jih uniči, vmes je bila nacistična doba, zavezniška okupacija jim je dala nekaj sape, zdaj pa spet Avstrija. Toda glejte, ta blažena Avstrija, ki je sprejela po odhodu okupatorjev prav posebne naloge in zaščitne dolžnosti do svojih manjšin, zlasti do Slovencev — naloge, ki jih je sprejela s podpisi svojih najvišjih predstavnikov — je prav letos zamislila zanje nekaj nov "plebiscit"!

Kakšen naj bi bil pa ta? Pred 40 leti je šlo za to, da vsak odgovori, če hoče Avstrijo ali Jugoslavijo, zdaj pa naj samo pove, če je član slovenske manjšine ali ne...

Precej let po podpisu pogodbe z zavezniškimi o zaščiti narodnostnih manjšin se je Avstrija namreč spomnila, da ji prav za prav niti znano ni, kje naj bi Slovenci v Avstriji bili. Nekaj so sicer slišali gor na Dunaj, da bi utegnili biti kaj Slovencev v okrajih doli ob Dravi, toda kje so in koliko jih je? Na Dunaju sicer vedo, da marsikdo na Koroškem lahko odgovori na to vprašanje, zlasti Narodni svet koroških Slovencev, toda ne bilo "pravično", če bi Dunaj take izjave sprejel! Po 40 letih ljudem spet glasovnice v roke, vsak sam naj pove, če se čuti Slovenca ali ne! Tako se bo ugotovilo, koliko "procentov" Slovencev je na Koroškem v vsakem kraju, po teh "procentih" — ne po celotnem številu! — se bo potem delila zaščita slovenski manjšini: šole, uradi, javni napisi in podobno! "Procentna" pravičnost je slaba pravičnost in v praksi neizvedljiva. Tega se zaveda tudi avstrijska vlada, ki je zamislila ta novi "plebiscit" pač zato, da se na videz nekaj stori, v resnici pa vse spet zavleče v nedogled.

Slovenski tisk in organizirani narod sta seveda dvignila protestni glas zoper to namero avstrijske vlade. Saj bi se ta "plebiscit" zopet vrdil pod takim pritiskom, da bi se mnogo naših ljudi ne upalo odločno zapisati: Slovenec sem, tako je mati d'jala... Za sedaj je to "poizvedovanje" dunajske vlade šele v načrtu, če in kdaj ga bo izvedla, na to je treba počakati.

Izpod Triglava

Pismo iz domovine, ki ga tu objavljamo, je sicer v glavnem zahvala in ponovna prošnja, vendar je tudi drugače značilno za današnje razmere doma. Zato se mi zdi primerno, da pride v tisk na tem mestu. MISLI so že večkrat omenjale, kako v domovini popravljajo razne cerkve s pomočjo darov, ki jih dobivajo od rojakov v tujini, zlasti iz Amerike, tu imamo pa pač prvi primer, da je tudi iz Avstralije taka pomoč mogoča. Prav bo, če ta prvi primer sproži še kaj nadaljnjih. — Ur.

PISMO OD SVETEGA VIDA, NOTRANJSKO

Slovenski pregovor pravi: Pristrčna zahvala je najboljša prošnja. V tem smislu se župljani fare Sv. Vida nad Cerknico po svojem dušnem pastirju prav iskreno zahvaljujejo dobrotnikom v Avstraliji, ki so poslali primerno denarno pomoč za popravilo podružne cerkve v Štrukljevi vasi. Bog, ki dobro plačuje, naj jim po svoje stoterno povrne! Za vse dobrotnike bomo molili in se jih tudi drugače hvaležno spominjali, posebno pri sv. mašah.

Predvsem gre zahvala Slavku Štruklju in Vinku Molanu, oba v Melbournu, ki sta se zavzela za nabirko. Doslej so darovali:

Slavko Štrukelj	£ 20-0-0
Julija Mrčun	£ 10-0-0
P.B.A.	£ 2-0-0
Franc Arnuš	£ 1-0-0
Franc Stanjko	£ 0-10-0
Janez Lah	£ 10-0-0
Jože Novak	£ 5-0-0
Vinko Molan	£ 3-0-0
Franc Janežič	£ 1-0-0

Vse smo prejeli v redu preko državne banke in porabili smo izključno za cerkev sv. Jakopa v Štrukljevi vasi. Doslej nam je uspelo obnoviti le zvonik, treba je pa še velikih popravil. Med drugim moramo nadomestiti streho iz pločevine, kar dandanes veliko stane. Ta podružna cerkev je velike kulturno-zgodovinske vrednosti, tako jo je lani ocenil Zavod za varstvo kulturnih spomenikov. Zlati oltarji so iz prve polovice 17. stoletja, cerkev sama pa še mnogo starejša. **Zavod ne more nič prispevati k popravilom** (ne sme pač — Ur.),

tako je vsa zadeva padla na naš hrbet. Upamo, da se bodo našli še dobri ljudje doma in v daljnih deželah, ki bodo priskočili na pomoč, da ohranimo, kar nam je sveto in dragoceno. Podružnica sv. Jakopa sama je pa zelo revna in nezmožna takega bremena.

Cerkev stoji na lepem griču, odkoder je krasen razgled na majhno dolino pri Cajnarjih. Je pa izpostavljena stalnim vremenskim neprilikom in kraški burji, ki že v teh krajih pokaže svojo moč. Streha mora biti iz pločevine, opeko bi viharji kmalu razmetali na vse strani. Dosedanja pločevina odpoveduje zavoljo rje in zamaka. Z obnovitvijo moramo pohiteti.

Štrukljeva vas

Dne 21. julija smo imeli v farni cerkvi sv. Vida sv. birmo. V svoji sredi smo pozdravili prevz. škofa g. Antona Vovka, birmancev je bilo 56. G. škof se je zanimal za stanje vseh cerkva v fari in je toplo priporočal, naj poskrbimo za vse podružnice in jih ohranimo poznejšim rodovom.

Rojaki, ki ste si izbrali nekje v svetu novo domovino, nikar ne pozabite na svojo prvo, ki vas je rodila. Če bi se kdo od teh, ki to berete, hotel še spomniti naše cerkvice, naj bo lepo naprošen, da svoj "spomin" pošlje na naslov:

Slavko Štrukelj, 13 Shaw Street, Richmond, Vic.

Lahko pa tudi direktno na župnijski urad Sv. Vida nad Cerknico preko banke.

Vsem še enkrat iskrena zahvala za dosedanjo in morebitno nadaljnjo pomoč. Bog Vam daj zdravje in vse dobro!

Kazimir Nastran,

župnik-pravitelj

"MLADI TRŽAŠKI SLOVENEK" SPET PIŠE

Z zanimanjem smo brali v sept. številki njegov opis potovanja po Sloveniji. Zdaj nam poroča nekaj drugih zanimivosti, ki pa ne spadajo pod naslov: IZPOD TRIGLAVA. Zato poseben članek. — Ur.

PO OGLEDU SLOVENIJE SEM ŠEL v München na evharistični kongres. Mesto je bilo polno ljudi, vendar ni bilo težko najti stanovanje. Slovencev nisem našel takoj, ker so imeli svojo pobožnost najprej v Altöttingu, kjer je velika božja pot za Nemce. V München so prišli samo za zaključek kongresa v nedeljo.

Med Slovenci v Münchenu

Poiskal sem naslov g. šeskarja, ki biva stalno v Münchenu. Pri njem sem našel polno slovenskih duhovnikov, pa sem poznal samo dr. Janežiča iz Trsta, ki me je predstavil ostalim. Bilo jih je kakih 20 z vseh strani sveta. Pozneje je prišel tudi g. Štuhec, ki je ravnatelj Marijanišča na Opčinah.

Udeležil sem se sestanka Slov. Izselske Zveze. V razpravi so vsi poudarjali potrebo, da se ustanovi neka osrednja organizacija, ki naj bi vezala vse slovenske skupine širom po svetu. Imeti bi morala lasten osrednji urad, ki bi urejeval stike in predstavljal Slovence v svetu. Za to bi bil potreben vsaj en človek, ki bi moral biti plačan. Omenjali so tudi potrebo, da bi se natisnilo več poljudnih knjig, ker se opaža pomanjkanje poljudnega čtiva. Slovenska Kulturna Akcija v Argentini izdaja kvalitetne knjige, ker je to pač njen smoter, ljudstvo pa želi poljudnih knjig. Sklenili so, da se vsekakor ustanovi čimprej omenjeni osrednji urad in poskrbi, da bodo Slovenci na raznih mednarodnih prireditvah bolje zastopani.

Vlak iz Altöttinga je pripeljal 512 Slovencev, med njimi so bili večinoma Tržičani. Ostali so vso nedeljo v Munchenu in popoldne priredili koncert slovenskih pesmi v St. Andreas Kirche. Govoril je g. Kunstelj iz Londona, poprej pa predsedoval zborovanju Izselske Zveze. Zvečer sem tudi jaz odšel s Slovenci v Altötting, naslednje jutro smo pa Tržičani odpotovali skozi Salzburg proti domu. Naj tu omenim, da je bilo na kongresu v Munchenu tržičkih Italijanov samo 300.

Kongres je bil zelo dobro organiziran, le ta nedostatek je imel, da je bilo vse v nemščini. Za mednarodno prireditev to ni popolnoma v redu. Med kongresom je bil v mestu ogromen promet.

Policija je morala pešce zadrževati na pločnikih z vrmi.

Spet v Trstu

Iz Salzburg, kjer smo se ustavili za ves dan, smo se vrnil v Trst. Poletje je zelo grdo in deževno, nič prave vročine. Ko sem se vrnil, sem dobil demokršćanski list LA PRORA v novi obliki in kot mesečnik. Njegov članek pod naslovom: CATALOGO DIZIONARIO DEGLI SLOVENI je dvignil v slovenskih krogih mnogo prahu. To posebno zaradi karakteristik, ki so mnogokrat tetočne. NOVI LIST se je precej pozno oglasil, ker mu članek pripisuje filotitovstvo, ne pove pa, da je v članku še polno pomanjkljivosti. Manjka mnogo slovenskih imen, ki bi spadala vanj, saj niti imena msgr. Ukmarja nima. Tudi DEMOKRACIJA in KATOLIŠKI GLAS napadata omenjeni članek in prva dostavlja: Ni čudno, da s tolikimi netočnostmi napisani članek ne nosi podpisa nobenega domačega slovenskega sodelavca. Toliko manj se nam zdi potrebno, da ga je sopedpisal in zanj prevzel odgovornost Matteo Poštovan, ki je štajerski rojak in se je po vojni nastanil v Trstu.

Glede Munchena sem pozabil omeniti, da sem tam zaman iskal — Avstralce. Na glavnem informacijskem uradu mi niso vedeli nič točnega povedati. Poslali so me pa na Maxmilianeum, bavarsko deželno zbornico, kjer so bivali med kongresom škofje. Tam se zvedel, da je škof iz Cairns s tajnikom vred pravkar odšel. Tako je moje upanje padlo v vodo. G. Kunstelj, ki je vodil skupino 700 Angležev iz Londona, mi je pravil, da je med kongresom videl tri Avstralce z značko in jih hotel ustaviti, da bi zvedel, kje so nastanjeni. Toda v ogromni gneči jih je izgubil spred oči, preden je mogel do njih.

Procesija na Opčinah

Po pravici povedano: naveličali smo se že gledati cela dva tedna tekme po televiziji. Nekaj časa je zanimivo, pa se naveličaš. Na zaključni dan 11. sept. sem tudi jaz rajši šel na procesijo, ki je običajna septembrska prireditev na Opčinah. Bilo je ogromno ljudi, več ko druga leta, čeprav so titovci in laški komunisti istočasno imeli shod v Bazovici. Govoril je msgr. Ukmar in kot običajno napadel velike narode, ki z novim poganstvom tlačijo male. G. Ukmar je videti slaboten, pač se mu poznajo leta.

Na Opčinah sem spet srečal g. Janežiča, ki je letos zaključil študije in doktoriral v zavodu RUSSICUM, pa prestopil v vzhodni obred. Sedaj se bo vrnil v Mačkowlje, kjer je bil pred odhodom v Rim. Pri njem se upam naučiti ruščine. Tu mašuje po latinskem obredu. Poleti je pa bil dva meseca v Londonu pri g. Kunstlju in je maševal po vzhodnem obredu v londonski katedrali vpricho papeškega nuncijsa. Peli so ukrajinski zbori in prisotne so bile najvišje angleške katoliške osebnosti. S tem je dr. Janežič napravil Slovencem v Londonu ogromno reklamo.

Rimska olimpiada

Čeprav sem zamudil zaključek na televiziji, mislim, da je bil podoben začetku. Nasedel sem se pa med tekmami pred televizijo do take mere, da je odslej najmanj šest mesecev ne bom pogledal.

Igre so v celoti dobro uspele, le da so Italijani odnesli nekoliko preveč kolajn, Jugoslovani pa siso hoteli dati grdega zgleda — neutralnim — afro-azijskim državam in so se skupno s temi postavili na zadnja mesta. No, eno zlato in eno srebrno se le dobili. Zanimivo pa je, da se je srebrna med potjo iz Rima v Belgrad skupno s prtljago zmagalca zgubila.

Jugoslavija je prišla v polfinale z Italijo v Neaplju. Italijanska ekipa je čisto nova, sestavljena iz mladih ljudi, ki pa se je v tem turnirju zelo dobro izkazala. Ne more se meriti z ekipami drugih narodov, na pr. z jugoslovansko ali ogrsko, vendar je prišla z Jugoslavijo v polfinale. Seveda je pri tem mnogo pomagalo občinstvo s svojim navijanjem. Srečanje v Neaplju se je zaključilo z rezultatom 1:1. To se je zgodilo zato, ker so Jugoslovani postavili na igrišče samo rezervo in druge igralce držali v počitku za finalo. S tem so skoraj zapravili kolajno. Vendar so imeli srečo, da pri žrebanju so iz sodnikovega klobuka potegnili zmago in se potem lahko pomerili z Danci, ki so v polfinali premagali Ogre.

Tekma z Danci je bila zelo lepa. Praktično so igrali samo Jugoslovani in delali akademijo, čeprav je skušal italijanski sodnik na vse načine Jugoslovane ovirati. Parkrat je ustavil igro prav pred vrati Danske brez pametnega razloga. Ker je glavni napadalec Jugoslavije protestiral, so ga izključili, in tako je Jugoslavija izgubila najboljšega igralca.

Občinstvo pri rimski olimpiadi se je vedlo jako nešportno. Kadarkoli so Italijani izgubili, je občinstvo izžvižgalo — zmagovalce! Ko so po neki tekmi delili kolajne in so bili Jugoslovani ob-

darovani, je grupa Italijanov blizu mikrofonov začeli vpiti: Italia... Ladri... Sciavi... in to skandirala. Na igrišču je bilo več Jugoslovanov kot Italijanov, ki so razgarajali, kljub temu niso reagirali na izzivanje in tako je nacionalistični izpad fašistov izzvenel v prazno. Sledila je jugoslovanska himna — internacionala. Kakor hitro je končala, so Lahi blizu mikrofona začeli peti: Fratelli d'Italia. Razumljivo je, da so takoj prekinili telereportažo, a nekaj izzivanja se je le slišalo v svet. Tako so Italijani na zaključni večer pokvarili dober vtis, ki ga je na splošno napravila letošnja olimpiada.

TRI ČETRTINE

JAVNEGA PRIZNANJA

Prav toliko javne pohvale in zahvale.

Tri četrtine leta je za nami, tri četrtine naročnikov je naročnikno poravnalo — ena četrtina — odlaša...

Dve četrtini sta opravili to (neprijetno?) nalogo že do velike noči, tretja četrtina v naslednjih mesecih do zdaj, potem se je ustavilo in četrta četrtina naročnikov bo v četrti četrtini leta kapljala, kapljala, kapljala... Hvala Bogu, prvi dve četrtini se ponovno oglašata z darom za **SKLAD**. To drži **MISLI** pri takem življenju, kot so ga začele z novim letom.

Četrta četrtina — ali razumeš to tričetrtinsko javno priznanje, ki tebi — ne velja? Pa bi bilo tako strašno lepo, če bi tudi tebi veljalo!!!

Nič zato! Četrta četrtina leta je še pred tabo — zgani se! —

Upravnik MISLI.

NAJVEČJI ČASOPIS — kje ga tiskajo?

LJUDJE VSEVPREK POSLUŠAJO RADIO in zmerom bolj zijajo v televizijo — ali časopise ob teh dejstvih izgublja veljavo in zanimivost?

Nič takega! Kje najdejo ljudje čas za branje časnikov, je drugo vprašanje. Dejstvo je, da se je število časopisov, oziroma njih naklada, podvojilo v zadnjih 20 letih, prav v letih, ko si televizija osvaja svet.

Statistika ve povedati da je danes na vsem svetu okoli 30.000 časopisov s pomembno naklado, med njimi kakih 8.000 dnevnikov. Vsi ti dnevniki skupaj natisnejo na dan 250 milijonov števk. Kje neki največ segajo po dnevnikih? Tudi na to imamo odgovor:

V Angliji pride na 1.000 prebivalcev 573 izvodov dnevnikov, na Švedskem 462, na Finskem 420, na Japonskem 400, v Avstraliji 381.

Zanimivo je, da — čeprav bi človek drugače pričakoval — šele zdaj pridemo do severne Amerike, ki izkazuje število 347, torej toliki manj kot Avstralija. Sledi Irska s številko 269, Sovjetija s 107, Kina z 10 in Indija s 6.

Med tedniki ima največ bralcev in torej največjo naklado THE NEWS OF THE WORLD v Angliji. Tiskajo tega tednika po 9 milijonov izvodov. Največji obseg pa ima newyorški tednik NEW YORK SUNDAY TIMES, ki izhaja na 368 straneh — na tehnični potegne 4 funte! Kljub temu stane izvod komaj (v našem denarju) šiling in pol! Ostale stroške pač krijejo ogromni oglasi.

V Jugoslaviji sta največja dnevnik POLITIKA in BORBA. Prva ima kakih 300.000 naklade, druga 250.000. Ljubljansko DELO doseže nekako 100.000 naklade, KOMUNIST (menda tednik) nekaj nad 200.000, ostali listi zaostajajo daleč za nedvedenimi.

NAJVEČJI DNEVNIK NA SVETU

Če hočemo zdaj v skladu z naslovom tega članka odgovoriti na sprašanje, kje tiskajo največji dnevnik, se začudimo, ko izvemo, da moramo iti — na Japonsko! Ime mu je ASAHI SHIMBUN — Vzhajajoče sonce. Tiskajo ga istočano v petih velikih mestih — z isto vsebino! "Rokopise" razpošiljajo v tiskarne z elektronskimi stroji. Tiskarski stroji izmečejo vsak dan okoli 8 milijonov izvodov dnevnika, toda 113 krat na dan mu uredniki izločijo "zastarele" novice in jih nadomeste z novimi. Raznašalci dostavljajo časopis po veliki

Japonec bere največji dnevnik

večini na domove naročnikov, le kakih 5% izvodov prodajo na stojnicah. Uredniški zbor šteje nad 1.000 ljudi.

Če pri vsem tem še pomislimo, da obsega japonska abeceda okoli 4.000 "črk", dočim naša komaj nekaj čez 20, moramo res strmeti nad skoraj neverjetnimi uspehi japonskih časnikarjev in verodoljnostjo njihovih bralcev.

PESEM JESENSKEGA VETRA

I. Burnik

Tako sem sam —
kot evkaliptus sredi goličave.

Jesenski veter mi krog glave
nenehno poje: "Hej, drugam!
Za mano pridi v nove kraje,
tja greva, kjer je večni maj!"

Izginja, a se vrača spet nazaj
in znova me enako maje, maje —
kot da bi tudi on ne vedel
ne kod ne kam.

PO OLIMPIADI — PARALIMPIADA

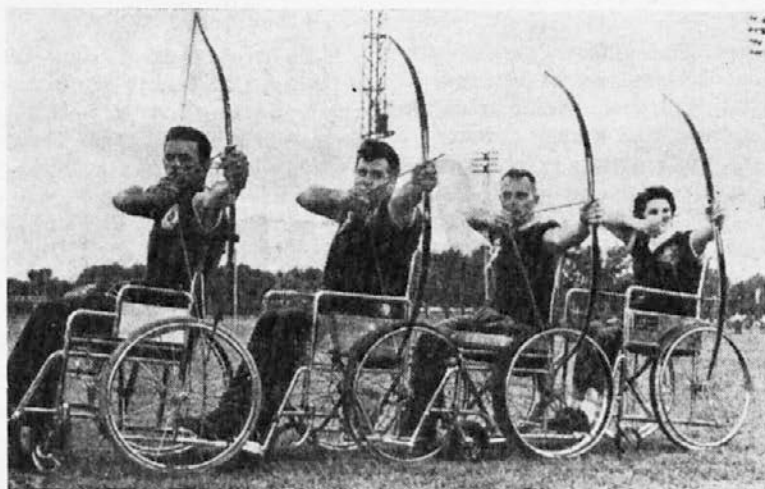
LETOŠNJA OLIMPIADA V RIMU je za nami in njen potek je tako splošno znan, da ni o njej kaj novega povedati. Manj znano je — najbrž večini med nami sploh ne — da se je prav tako v Rimu po zaključku olimpiade vršila še "paralimpiada" — mednarodne tekme v raznih spretnostih, ki jih zmorejo paralitiki, to se pravi ljudje z ohromelimi udi. Zato tekme v teh spretnostih nastopajo na svojih bolniških vozičkih. V poštev pridejo le taki paralitiki, ki so jim hromi spodnji udje, roke in ostalo gornje telo pa imajo zdravo.

Slika kaže kanadske "fičufajerje" — lokostrelce — ki se v Montrealu vežbajo za nastop na rimski paralimpiadi. Poleg tega športa so udeleženci letošnje paralimpiade — prišli so skupaj iz 10 držav — tekmovali v košarki, tenisu, dviganju uteži, metanju palic in plavanju! Čeprav so tem plavacem noge mrtve, so nekateri tako spretni, da znajo s samimi rokami plavati celo — ritenski!

O rezultatih letošnje paralimpiade ob nastajanju teh vrstic še ni poročil, pa seveda tudi ne bodo s takim pompom oznanjeni kot slavne "zlate medalje" na olimpiadi. Toda ker je rečeno, da je med udeleženci rimske paralimpiade tudi **kak tucat Avstralcev iz Melbourn**, bo že tudi kaj poročanja o njihovih nastopih in uspehih.

Prav za prav je paralimpiada s človečanskega vidika veliko bolj pomembna kot olimpiada. Na tej tekmujejo sami krepki ljudje, ki zdravje kar prekipeva iz njih, na paralimpiadi pa siromaki, ki so prikovani na svoj voziček, pa se vežbajo v raznih spretnostih pač zato, da ne utegnejo misliti na to, kako nesrečni so.

Uspehi paralimpiade so dobro ogledalo mnogim popolnoma zdravim ljudem, starim in mladim, ki si kljub vsem svojim zdravim udom domišljajo da so nesrečni, in iščejo usmiljenja, ki jim ni kar nič potrebno.

NADLJNJI DAROVI ZA SKLAD

£ 3-0-0: Ivan Gerbec, Tone Jurše;

£ 2-0-0: Vinko Jug;

£ 1-10-0: Iva Drčar;

£ 1-0-0: Bernarda Cvetnič, Ivanka Bobek, Ignac Kotnik, Franc Horvat, Slavko Štrukelj, Jože Štolfa, Anton Žagar, Tone Žitnik, Ana Fretze,

Jože Čušin, Roman Reja, Anton Bogovič, Viljem Leskošek, Jožef Grilj;

£ 0-10-0: Ciril Skofič, Janko Menič, Vladimir Puc, Peter Arlič, Rozalija Veenstra, Jože Konšak, Pavel Dekleva, Henrik Vujica, Angel Juriševič, Hilda Liubessi.

Iskren Bog povrni vsem vztrajnim darovalcem!

fant in deklet

"DOCELA NEPRIPRAVLJENA" ZA ZAKON?

KO SMO LANI V AVGUSTOVI ŠTEVILKI pričeli prinašati poglavja o "fantu in dekletu" iz knjige "Med ljudmi", ki jo se spisal dr. Anton Trstenjak, je bilo na uvodnem mestu brati naslednjo ugotovitev:

"Prečudno je, da imamo za vsako službo in vsak poklic šole in izpite, ki so neizogiben pogoj, da dobimo dostop do posameznih oblik življenja in dela — le za življenjski poklic, ki veže vse življenje, ki odloča o vsi prihodnosti, sreči ali nesreči dveh ali več ljudi v družini ali celo mnogih rodov, pa ni ne tečajev ne izpitov.

"Na vsako igro se morajo igralci s številnimi vajami pripravljati, samo za življenje v zakonu ni priprav, le v to življenje stopajo mladi ljudje brez izkušenj, docela nepripravljeni. Vsa priprava je prepuščena zgolj njim samim in njihovi osebni volji."

Tako je zapisal dr. Trstenjak.

Nekaj podobnega beremo tudi v sestavku, ki ga v današnji številki na drugem mestu priobčuje iz "Ženske košarice" Mira Mar. Tam je rečeno:

"Večina deklet se omoži mladih. Lahkomiselno sklepajo zakonsko zvezo, na katero niso prav nič pripravljene. Nihče ni tem dekletom dal za dragoceno doto spoznanja, da je zakon visoka šola..." — itd.

Če je bilo kdaj vse to dobesedno res, v naših dneh marsikje ne drži več. Do "izpitov" za zakon se svet pač res še ni povzpел, razen kar kak dušni pastir zahteva iz krščanskega nauka, tečajev za pripravo na zakon je pa po vsem svetu vedno več. Ker je to pisano za katoličane, se omejimo na tečaje za katoličane.

Vzemimo v roke letak, ki oznanja tak tečaj v Sydneyu na Elizabeth Streetu, kjer stoji znani CUSA HOUSE, številka 175. Naslov tečaja je: **Preparation for Marriage** — priprava na zakonski stan. Prireja ga **The Catholic Youth Organization** — Organizacija katoliške mladine. Tečaj se vrši pod patronanco g. kardinala-nadškofa Gilroya. Vrši se od 8. avgusta do 23. septembra in sicer vsak petek zvečer ob osmih — torej skozi 6 tednov. Prvih pet petkov je pouk posebej za fante, posebej za dekleta, zadnji petek za vse skupaj.

Kot govorniki in govornice nastopajo bogoslov-

ni profesorji, torej duhovniki, poleg njih zdravniki in zdravnice, izobraženi očetje in matere itd. Obravnavajo zakonski poklic z vseh mogočih vidikov: Verskega, socialnega, zdravniškega, vzgojnega in podobno. Odgovarjajo na vsa vprašanja, ki jih tečajniki stavijo, da je pouk res lahko zadovoljiv v vseh pogledih. Opozarjajo seveda tudi na to, kje mladi ljudje lahko dobijo še bolj temeljit pouk iz knjig, člankov in z osebnim stikom s tem ali onim strokovnjakom.

Takih tečajev za pripravo na zakonski stan je v Sydneyu v teku vsakega leta nekaj, torej ne samo eden vsako leto. Beremo, da se jih udeležuje po več sto mladih ljudi — včasih do 700. Namenjeni so v prvi vrsti zaročencem, vendar ima dostop vsak, kdor se zanima za tak pouk in vzgojo. Posamezni tečaji so objavljeni v tedenskem škofijskem listu **THE CATHOLIC WEEKLY** in s posebnimi letaki, ki so istotako na ponudbo pri cerkvah kakor omenjeni list.

Tu smo omenjali samo te vrste dejavnost v Sydneyu, podobno prirejajo take tečaje v drugih večjih mestih, kjer so sedeži katoliških škofij. Povsod imajo tudi svoje lastne škofijske tednike in izdajajo letake, ki podajajo podroben program tečajev.

Iz tega vidimo, da dandanes mladim ljudem po mnogih krajih ni več treba, da stopajo v zakon "docela nepripravljeni".

Razume se pa, da se tečaji vrše v angleškem jeziku in za slovenske fante in dekleta nimajo pomena, dokler si ne osvojijo dovolj tega jezika. Kljub temu je prav, da jih opozorimo tudi na to dobro plat avstralske katoliške dejavnosti. Je še veliko takega v Avstraliji, kar bi lahko koristilo tudi našim mladim ljudem, če bi se le malo bolj zanimali in se bolj potrudili z angleščino. Dokler si pa domišljajo, da jim angleščina ni potrebna — razen nekaj najbolj navadnih fraz za tovarno in trgovino — pa ostanejo v deželi tuji in vidijo pač v deželi veliko slabega, kar se očem samo ponuja, skrito jim pa ostane mnogo dobrega, kar je treba šele poiskati s ključem, ki je pač angleščina.

Nadomestek za tečaje

Kdor noče stopiti v zakonski stan "docela nepripravljen", pa so mu pravkar omenjeni tečaji

zaradi jezika ali iz drugih razlogov zaprti, ima dosti dober nadomestek v knjigah.

Imamo namreč tudi Slovenci vsaj nekaj knjig, ki se bavijo s pripravo na zakon. Naj bi mladi ljudje pridno segali po njih, preden se odločijo za poklic, ki "veže za vse življenje."

Naj jih tu nekaj naštejemo:

Krščanki nauk — nekaj svetopisemskih zgodb in katekizem.

Poročna knjižica — kratek pouk o zakonu.

Po svetli poti — obširno razpravljanje o daljni pripravi na zakonski ali drugačen poklic.

Med ljudmi — spisal dr. Trstenjak, objavili smo že nekaj poglavij v MISLIH.

Pota do človeka — spisal isti dr. Trstenjak.

Sociologija — dr. Ahčin v njej podrobno razpravlja o družini in zakonskem poklicu.

Na ženi dom stoji — Hedvika Puntar napisala, izdala Mohorjeva v Celju.

Lahko bi jih našteali še več, pa naj to zado-
stuje. Vrhu tega tudi vsi listi — tedniki in me-
sečniki — ki izhajajo v slovenščini v zamejstvu
in izseljenstvu, prinašajo skoraj redno koristne
članke z opozorili na potrebno priprave na zakon.
Žal, da je mnogo naših fantov in deklet, ki se ne
potrudijo, da bi dobili v roke te vrste literaturo
in se vanjo poglobili. Žive v usodni zmoti, da je
za pripravo na zakon dovolj neko ljubimkanje,
vse drugo pride samo od sebe. Ni čudno, da jih je
toliko, ki nekoč spoznajo, kako so se motili. Žal,
navadno spoznajo to — prepozno!

TEMA NA RAZSTAVI G. RAPOTCA

Kraj: Macquarie Gallerie, Sydney

Čas: September 14 — 26, 1960.

OGLEDALI SMO SI RAZSTAVO sicer pri be-
lem dnevu — 18 slik — svetloba je pa pojemala in
se spreminjala v temó, bolj ko smo skušali na sli-
kah nekaj razbrati. Barve veliko, skoraj na kupa,
toda vsa črna — in še bolj črna — vmes sive po-
teze, da, celo skoraj bele — vtis imaš, da zato,
ker je na čopiču trenutno zmanjkalo črne barve.
Pardon, na eni sliki je bil vendar sredi temnine
tudi nekak rdeč kvadrat, skóraj kakor jutranja
zarja. Toda samo na eni!

"Navaden zemljan" ne ve, kaj bi pred takimi
slikami počel. Vendar mu kaže ostati v spoštljivi
držji, posebno, če mu pride na misel, da je ne-
davno poznavalec umetnosti, Marijan Marolt, v ar-
gentinskem "Glasu Sl. Kult. Akcije" pisal (in po-
tem predaval) o "abstraktni umetnosti". Če je to,
kar nam kaže Rapotčeva razstava, abstraktna
umetnost, ki ji Marolt napoveduje še veliko bo-
dočnost — sklonimo glave "navadni zemljani" in
— molčimo!

Toda dokler ne izvemo, kaj ki rekel Marolt o
Rapotčevih slikah, se drznemo napisati še nekaj
stavkov. K sreči so imele slike tudi napise, ki so
nam vsaj nekateri nekaj povedali. Recimo napis
"TENSION", ki smo ga opazili kar na 6 slikah.
Po naše bi se to reklo "NAPETOST", po ljub-

ljansko pa najbolj verjetno "Naladanost". Prav
lahko bi vse slike imele tak napis. So res vse
"naladane" s črnino, da kar prekipeva iz njih,
"nabite" s temó, kakor bomba z eksplozivi, da
imaš vtis: vsak hip bo nekaj eksplodiralo.

Pa vendar nič ne eksplodira. In prav to dej-
stvo — boli! Tako je vse vklenjeno v črnino, da
je vsaka sproščenost nemogoča. Morda je hotel
umetnik v slikah pokazati današnji mednarodni
svet, ki je tudi silno "naladan", pa si ne upa po-
iskati sproščenosti. Vendar je bolje, da boli "na-
petost", kot da bi bolela — sproščenost v eks-
plodijah.

Mogoče je pa tudi, da umetnik hote ali ne-
hote izraža napetost svoje lastne notranjosti, ki
je tudi — v kolikor ga poznamo kot človeka —
večinoma močno "naladana". Če je tako, mu prav
iz srca želimo, da bi se povzpел do neke mere
sproščenosti in bi to prišlo do izraza tudi v nje-
govih slikah.

Vemo, da nam te opazke ne bo zameril, saj
je splošno znano, da ima dobri mož veliko mero
rešpekta do "starejših ljudi", gotovo tudi do nji-
hovega mnenja in celó željá.

Slovenci smo kljub vsemu ponosni na svojega
rojaka — umetnika (čeprav se Avstraliji predstavlja
le kot Jugoslovan), saj mu je avstralska kritika
priznala eno: Njegove slike so e d i n s t v e n e
med umetninami tega kontinenta. — **P. Bernard
Ambrožič.**

"POD BOŽJO MISLIJO SMO"

KSAVER MEŠKO: M I R B O Ž J I

(Odlomek)

ZGRINJALE SO SE MI NA DUŠO težke misli. Vsa okolica ob meni je bila nasičena mračnih in žalostnih misli. Stale so ob poti in prežale lokavo na mimogredoče. Približal sem se jim komaj in glej, že so se vsule trumoma name. Še globlje mi je klonila glava pod njihovo težo.

Ob vsem tem pa mi je trepetalo v srcu brez nehanja veliko koprnenje po končnem cilju. In ta cilj je bil: Mir!

A bilo ga ni nikjer... Tedaj se mi je porajal v srcu malodušen in grešen naklep: v stran vržem križ, sedem ob pot, zatisnem oči in zasanjam za vso večnost...

Zagledam pa nekoč ob teh malodušnih mislih in naklepih na samotni stezi pred seboj moža. Nesel je tudi križ, a še mnogo večjega in težjega, kakor je bil moj: globoko k zemlji je pripogibal obloženega s svojo težo. Blesteča svetloba žari od moža in od križa in lije na vse strani. Stopil sem hitreje in glej, krepak in varen je bil zdaj moj korak.

Ob levi je stalo znamenje, preprost, prastar križ s povsem vsakdanjim Zveličarjem. Dve brezi sta šuštel ob njem. Med vejevjem je trepetal na Odrešeniku srebrni svit lune, plavajoče nizko na obzorju. Zrl sem v trpečega Boga in vse misli mi je pretreslo vprašanje:

"Glej, ali ni šel pred menoj in je nesel križ ta, ki je razpet na njem?"

Strmel sem ves zavzet v lice Odrešenikovo, en trenutek, dva, in sem se zgrudil kakor brez moči na rosno zemljo. Oklenil sem se križa in vzdihnil iz globočine srca:

"Povej, ali nisi šel ti pred menoj?"

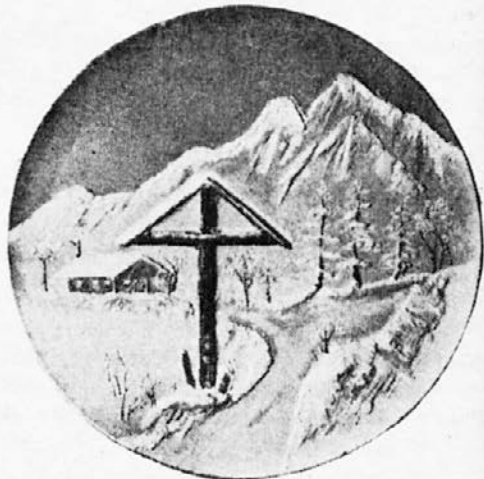
In glej, prikimala mi je v odgovor s trnjem kronana glava.

"Šel si pred menoj in križ si nesel?"

"Nesel! Iz ljubezni do tebe."

"Iz ljubezni do mene! Da je lažji moj križ."

Premagan od večne ljubezni, ponižan v prah, ker je nisem umel in sem dvomil o nji do sedaj, sem dvignil, kakor odpuščenja proseč in kakor v zahvalno molitev, roke visoko h Križanemu:

"Gospod, verujem v tvojo vsevečno ljubezen." Kakor bi vzhajalo za njim plameneče sonce, se je zasvetil obraz Odrešenikov.

"Veruješ?"

"Verujem, z vsem srcem in vso dušo."

Kakor bi gorelo tik za križem opoldanje sonce, so žarela lica Gospodova.

"In kaj naj ti dam za to?"

Usmiljenja in ljubezni je bil poln glas Gospodov.

"Mir, moj Bog, tvoj mir!"

Še z večjo milino se je uprlo vame oko Gospodovo. Še mileje, še bolj ljubeče je odgovoril v tihem šepetu:

"Pri meni ga najdeš vsekdar..."

Moj Bog, ljubezni in usmiljenja poln, v kaj bi pač obračal v težkih dneh trudni svoj pogled, če ne bi poznal tebe!

Kam bi stopala slabotna, nevedna moja noga, če ne bi zagledal pred seboj tebe, nosečega težki križ, kažočega z njim tudi meni mojo pot!

Ob kaj bi se opirala tresoč se moja roka, če ne bi ljubil, častil neznatnega znamenja, nekdanj sramotnega in zasramovanega križa, in se ga ne bi oklepal krepko in trdno!

In kje bi iskal tolažbe in moči, kje bi zajemal mir, ki sem hrepenel po njem vse dni svojega življenja, če ne bi bil Ti, Močni in Veliki, nje-ga neusahljivi vir!

Danes umevam, česar nisem umel in spoznal dolgo: vsa sreča našega življenja je le v tem, da se križa ne branimo, ampak ga sprejemamo vdano in ga nosimo z ljubeznijo.

Iskal sem nekdanj tolažbe pri ljudeh, in srčni mir, sem sodil, da je doma v veselem smehu njih, ki hodijo z roko v roki tam po pravljicnih gajih in logih, v toplem siju sonca in ljubezni. Zdaj spoznavam: varal sem se v tem. Zato ne iščem več miru in sreče med šumnim svetom.

A tudi ne obupavam več. Kadar sem od življenja ponižan, kadar sem od prevar in trpljenja upognjen, poklekam v tihih nočeh pred znamenje

križa, da zaprosim Gospoda tolažbe in miru. In glej, ob nemirno trepetajoči svetlobi sveče se razjasni trpeče lice Zveličarjevo, oči se mu upro z veliko, vse odpuščajočo ljubeznijo vame, na ustih mu zatrepeta mehki izraz vse obsegajočega sočutja in usmiljenja, in kakor bi tolažil bolnega otroka, mi govori nežno in ljubeče: "Pax!"

In v moje srce tolažilno lije tih mir... MIR BOŽJI.

K R I S T U S   K R A L J

Kristus Kralj vseh večnih časov,
Kralj neba in Kralj sveta!
Himne večnih slavospevov
večnega slavé Boga.
Kristus vsemu gospoduješ,
Kristus večno ti kraljuješ:
Vladaj, Kristus Kralj!

Kristus, Kralj ti veličastva,
Kralj moči in Kralj časti!
Kar živi, naj tebe hvali,
tebe moli in slavi!
Tvojo čast naj vse oznanja,
tvoji moči naj se klanja:
Vladaj, Kristus Kralj!

P I S M O   O   B O Ž J I   P R E V I D N O S T I

Dr. Alojzij Odar v Duh. življenju

"KAJ PA TRPLJENJE?"

Spomniti se moramo najprej na človekovo svobodo. Bog jo spoštuje absolutno. Človek pa more svojo svobodo zlorabiti. Tako si nakoplje mnogo trpljenja. Kaj pogosto je razno trpljenje, žalost, zločini itd. posledica osebnih grehov. Koliko otrok trpi zaradi grehov staršev in koliko staršev zaradi greha otrok!

Ni pa vsako trpljenje posledica osebnih grehov. Judje so mislili, da je. Zato so vprašali učenci Jezusa, ko so šli mimo človeka, ki je bil slep od rojstva:

"Učenik, kdo je grešil, on ali njegovi starši, da se je slep rodil?"

Jezus je odgovoril:

"Ni grešil ne on ne njegovi starši, ampak zgodilo se je, da se razodevajo na njem božja dela."

Trpljenje je sicer v zemeljskem redu zlo, toda za duhovno nadnaravno red je zelo koristno in naravnost — velik kožji dar. Za grešnika je trpljenje zdravilna kazen, ki ga more očistiti greha. Za vsakogar je pa preizkušnja za višjo krepost. Naredi nas podobne križanemu Jezusu in z njim

moremo reševati druge. Resnično, lahko je velika milost — prav nič v nasprotju z ljubeznivo božjo previdnostjo.

"Toda nisem bil uslišan, ko sem v trpljenju molil!"

Tudi Kristusa Oče ni uslišal, ko ga je na Oljski gori prosil: Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene. Toda dostavil je k prošnji: zgodi se tvoja volja! Očetova volja pa je bila, da nas odreši s trpljenjem. Zato ga ni uslišal po črki, vendar ga ni zapustil.

Bog je tako mogočen, da more tudi posledice greha komu obrniti v dobro. Ljudje smo kakor muhe enodnevnice, zato tega vedno ne doživimo na zemlji. Šele ob koncu človeške zgodovine bomo mogli videti, kako je božja previdnost vedno vse vodila in zmagovala nad grehom in peklom.

Z Adamovim grehom se je zdelo za človeštvo vse izgubljeno. Bilo je prekleto. S Kristusom pa nam je Bog več vrnil, kot smo z Adamovim grehom izgubili. To je metoda božje previdnosti. Greh si podreja: ko ga dopušča, še lepše razodeva svojo dobroto, božansko potrpežljivost in usmiljenje, iznajdljivo ljubezen in vsemogočnost.

TONČEK IZ POTOKA

Povest

Spisal p. Bazilij, ilustriral Fr. Gorše

★

Je pa zato drugikrat na poti iz Stične zagodel očetu tako, da se je dolgo spominjal.

Pravkar je Potokarjev Blaž z Mrzlega polja pripeljal nekaj vrčev. Bil je dober prijatelj Pintarčkovega očeta in je navadno vselej, kadar je pripeljal v mlin ali prišel po moko, malo posedel na klopi pred hišo.

"Vročje je danes, kaj?" si je tistikrat brisal potno čelo.

"Če kmalu ne bo dežja, bo slaba. Še mlin bom moral ustaviti, ker bo v žlebu zmanjkalo vode."

"Ha, ha! Potok bo kmalu suh, moje grlo je pa že! Imate morda kaj mokrega pri hiši?"

"Sadjevca še nimamo, z mlekom pa menda ne boš zadovoljen," se je zasmejal mlinar.

"Mar sem otrok? — Za vroče dneve se prileže pivo," se je namrdnil pol za šalo pol zares Blaž.

"No, saj lahko Tonček steče v Stično. Ti pa ta čas poseliš v senci." In oče je že klical Tončka, ki se je motovilil nekje za hišo. "Hoj, k Boltiču pojdeš!"

Blaž je otroku naštel nekaj drobiža in mu naročil, na prinese dva vrčka, da bo v tej vročini še oče enega zvrnil. "Pa mrzel mora biti kot led!"

Deček je stekel po preljubi cesti proti Stični...

"Kaj pa bi rad, Tonček?" se je gostilničar široko razkoračil pred malčkom. Dobro ga je poznal kakor vse Pintarčkove iz Potoka. Saj sta si bila z očetom dobra še iz šolskih klopi in menda celo v sorodstvu nekje v devetem kolenu.

"Dva vrčka piva, pa mrzla kot led!" je povedal Tonček, kakor mu je naročil Potokarjev Blaž. "Viš ga, kako ti pove! Saj menda ne bo zate?" se je šalil gostilničar.

"Potokarjev in naš oča sta žejna."

Debeli možak mu je že točil dva vrčka, da so bele pene na debelo silile preko roba in cmokale po tleh. "Kar gre čez rob, je pa tvoje," se je še zasmejal in Tonček jo je z vrčkoma v naročju mahnil proti domu.

Vročje je, presneto nazaj! Saj cesta žari, da te peče v podplate in se ti srajca prijemlje hrbta. Res je prijetno takole pritiskati mrzla vrča na

prsi. Ah, kako hladi! Kako bo šele pohladilo, ko bo steklo po grlu... Dobro mora deti mrzla kapljica v tako vročini!

Tonček je modroval in modroval. Ni smel preveč hiteti, ker bi sicer pene ušle preko roba. Hop! Saj že tako kipé in polzé po zunanji strani vrčev, da bo imel vso srajco mokro. Prepolno mero dajo v Boltičevi gostilni! Da bi se polivalo, je pa vseeno škoda!

Kaj je rekel, preden sem odšel? — Aha! Da je moje, kar gre čez rob... Toda takrat je prepozno, ko ti pene že polzé po vrčku in srajci... Bog se usmili, prav vse bodo šle v nič! In to je menda najboljšje pri pivu...

Tonček je gledal vrčka in ugibal, koliko bi se do doma polilo. Pene gotovo vse. In tudi pivo bo pljusalo čez rob, če ga ne bo pravočasno rešil. Takole za en prst ga bo prav gotovo polil. In to je njegovo, kakor mu je rekel gostilničar. — Nak! Ne sme v škodo! Rajši ga prej reši...

Malček je nedolžno srknil pene iz prvega vrča. Ah, kako se prileže! Vročina pa taka... Ni vedel, da je pivo tako dobro. Mmmm...

Nato je prišel na vrsto drugi vrček. Tudi temu je pobožno "rešil" pene in še malo več. Tako je opazil, da je v prvem za spoznanje več pijače. To pa ne gre, saj sta oba enako stala! Torej se je moral zopet spraviti nad prvega, "da se izenači"...

Tonček je nadaljeval s svojim modrovanjem. Mimogrede, da sam ni vedel kdaj, je njegova levica segla po žitno slamico, ki se je s celim šopom vred ujela na grmovju ob cesti. Voz je bil preveč naložen s snopi, pa so ga posmukale veje. Z zobmi jo je primerno skrajšal in vtaknil v vrč piva. Prav nedolžno je nagnil svojo zmršeno

glavico na desno, se jezil na prehudo vročino in — srkal...

Saj bi se smejal, ko bi imel prosta usta, tako mu je všeč: Kadar napravi korak z levo nogo, pihne v pivo, da se zapeni in završi kot čebelni panj, če dregneš vanj s slamico; ko pa stopi z desno, potegne požirek mrzle pijače vase, da ga zareže v grlu...

Ena — dve, ena — dve...

Mora še drugi vrček poskusiti, kako se bo ta penil in šumel. — — —

Šele ob pogledu na domačo hišo in Potokarjev voz pred mlinom se je zavedel. Bog pomagaj grešniku! En vrček je bil čisto prazen, drugi skoraj do polovice...

Tonček je nekaj časa ves prepaden buljil v vrčka, potem pa je vrgel slamico — zapeljivko iz ust, da je odletela na cesto. Trenutek je stal na mestu, kot bi se ne mogel prav odločiti. Nato je pretil del preostalega piva v prazni vrč, se sklonil k potoku in v oba zajel vode. V eni sapi je pritekkel do mize pod orehom, postavil komaj rahlo pobarvano vodo pred žejnega Potokarja in jo ubral — kar so ga nesle noge — za hlev. Ah, zvečer bo pela...

Blaž je sprva samo gledal in oče tudi. Potem pa sta se oba na ves glas zasmejala.

"Vrčka sta Boltičeva, pivo pa potoško: kamne ti žene, Miha!" se je tolkel ob kolena Blaž. "Da imaš tako žejnega fanta, si pa nisem mislil!"

Nato je morala Nežika ponovno v Stično, a Tončka ves dan ni bilo na spregled. Kot tistikrat, ko je razbil steklenico z oljem.

★

Da, bela cesta, ki se vije ob potoku proti Stični! Koliko spominov je pustila Tončku! Zlasti iz dni, ko je začel hoditi v šolo.

Nčitelj Kovač je namreč tisto jesen vendarle sprejel Pintarčkova najmlajša med svoje učence. Sicer se nista dosti potegnila od preteklega leta, tako ju je oče vdrugeč pripeljal "na prodaj", a stara sta bila že zdavnaj dovolj. Tako so se za Tončka začele šolske skrbi, ki pa jih je vselej pustil ob strani, kadar koli jo je mahal po preljudi poti.

Vsakdanja pot v šolo ga je seznanila s starim župnikom Hudovernikom, ki je v Stični užival svoj zaslužen pokoj. Z Nežiko sta ga skoraj vsak dan srečala na njegovem jutranjem sprehodu. A v šoli so se učili, da morajo pridni otroci gospodom poljubovati roko. Zakaj je torej ne bi tudi častitljivemu gospodu Hudoverniku, ki je

imel pri vsem tem še lepo navado, da je vsakikrat segel v žep in otroku stisnil v roko krajcar?... Jej, krajcar!

Toda otroci so kmalu opazili, da gospod zelo slabo vidijo. Očala nosijo na nosu, pa ti še vselej, kadar jim v žepu zmanjka za otroke pripravljenih krajcarjev, pogledajo prav od blizu v denarnico in izbirajo med denarjem. "Torej bodo tem manj ločili obraze, ki jih vidijo vsak dan pred sabo," je iztuhal Tonček. Saj sam ni vedel, kdaj mu je padlo v glavo. Spomnil se je, da bi lahko zaslužil več kot en sam denarček. Saj gospod dajejo krajcarje kot plačilo za poljub roke...

Tako se je deček lepo zahvalil za prvi krajcar, potem pa jo odkuril pred Nežiko, zavil v gozd in se izza ovinka zopet prav ponižno bližal dobremu gospodu. Lepo ga je pozdravil — kakor prvič — mu pritisnil na roko slinasta usta. Vidiš, zopet je padel na drobno dlan krajcar!...

Ko je Tonček dohitel sestrico, je ves iz sebe od veselja pokazal svoj zaslužek: "Jaz imam pa dva..."

Tako sta odslej često podvojila Hudovernikov dar. Prepričana sta bila, da gospod nikoli ne opazi, kako se sklanja po večkrat ista glavica nad njegovo desnico. Sicer ne bi imela z denarjem več takega veselja. V tem so si pač vsi otroci enaki in naj bi bila potoška dva častni izjemi? Ni mogoče!

Se je jezil nad vročino in — srkal...

MOJ OBISK V TASMANIJI

P. BAZILIJ

Proti Hobartu

PONOČI JE BIL TAK VETER, da je queens-townsko župnišče kar škripalo in sem se bal, da se bo streha porušila na nas. Kadar v tem kotlu med gorami vleče, zares vleče. Nič čudnega, ko je vse golo okrog in okrog. — Vendar je vstal krasen dan, a samo za trenutek, nato se je zme-glilo in tak je potem ostal dan in vsa dolga pot. Konjiček je z mano in p. Rokom drvel po serpentinah že znane poti prav do naselja Bronte na južnem delu planote (Central Plateau). Ovinkov nisva več poskušala šteti, a krajšala sva si čas s tem, da sva goram dajala domača imena. Bilo je dosti smeha na ta račun.

Od Bronteja sva zavila po precej slabi cesti, ki se je spuščala v dolino in iz planinskega sveta prehajala v šumo. Pot je peljala mimo Tarraleah, kjer so nas ogromne cevi in stolpi visoke napeto sti spomnili, da tu silo vodnega padca spreminjajo v elektriko. Pozneje sem zvedel, da je tudi v taborišču teh elektrarn vedno kaj naših fantov. Nato pa skozi Ouse dalje proti New Norfolku po dolini (Derwent Valley), ki je prišla komaj nekaj mesecev prej na prve strani časopisov zaradi poplave. Naravnost strašen je bil pogled na posledice povodnji, ki sem jih ujel tudi na filmski trak: porušeni mostovi, plotovi, vozovi in deli hiš visoko na drvesih ob strugi, opustošeni sadovnjaki, porušena poslopja... Drevesa so imela še vedno dračja tudi do dvanajst stopal nad cesto, tako visoko je segala voda. Še vedno so na več mestih popravljali razdrto cesto, a moj konjiček je brez težav drvel svojo pot. Mimo ene največjih papirnic v Avstraliji (tu dela več Slovencev) in mimo nenavadnega mostu čez Derwent River pri Grantonu, sva zavozila skozi hobartska predmestja: Claremont, Glenorchy, Moonah, New Town...

Hobart.

Glavno mesto Tasmanije s 103.570 prebivalci. Leži na podnožju Mt. Wellingtona (4165 stopal) ob izlivu reke Derwent v morje. Ima eno najboljših globokovodnih pristanišč na svetu. Največ prometa gre skozi njega od februarja do maja, ko prihajajo prekomorske ladje in nalagajo vsakoletno izvozno zalogo tasmanskih hrušk in jabolk. Mesto samo je lepo in njegova čudovita lega mu daje svojstven značaj.

Odkrito povem, da sem mesto komaj videl. Čim sem uredil vse potrebno v stolnici in mi je bilo prenošišče obljubljen v claremontskem župnišču, se mi je zdel ogled mesta samo izguba časa. Tako tudi nisem imel prilike videti Tasmanskega polotoka (Tasman Peninsula) z znamenitim Port Arthurjem, četudi je to eden najlepših delov Avstralije in poln zgodovinskih ostankov prvih priseljencev. Port Arthur je bila namreč od 1830 do 1877 kaznjenjska kolonija ter so mnoga zanimiva prvotna poslopja še ohranjena. Pri dohodu na polotok (Eaglehawk Neck), kjer so takrat stale čuvajnice in so s psi stražili, da kaznjenci niso utekli s polotoka, stoji danes krasen hotel. Zgodovinsko zanimiv kraj je Dunally, ki spaja Tasmanski polotok s celino. Tu so dne 2. decembra 1642 kot prvi pristali holandski mornarji pod vodstvom Akela Tasmana. Tasman je novoodkrito zemljo imenoval Van Dieman's Land v čast Antonu Van Diemanu, tedaj governerju Holandske Indije. Danes ime Tasmanija spominja na neustranšene raziskovalca Tasmana.

Vseh teh zanimivosti nisem videl. Saj je bilo moj prvi obisk in nisem mogel izgubljati časa. P. Rok se je ustavil v Moonah, jaz pa sem se "všotoril" v claremontskem župnišču, četudi sem bil prav malo tam. Hoteti videti čim več Slovencev, pa pri vsem tem imeti komaj nekaj naslovov, ni malenkost. In ker sem imel večino naslovov prav iz Claremonta, sem to predmetje izbral za izhodiščno točko. Tu sem pa res našel kar vse rojake na kupu. Vatovčeva družina in Slanova, Novakova, Umekova in Volkova. Vsi so bili veseli mojega obiska in kar kosali so se, kdo mi bo bolje postregel. Tu sem srečal tudi Urbančevega Ivana, ki si je v New Norfolku postavil v rebri štajersko hišico, pa Gorjupovega Ignaca in Sironičevega Albina, ki imata že hišici v Brighton Junction, pa si morata še vedno sama kuhati. Kamor sem prišel, sem vprašal po drugih in beležil imena ter naslove, če so jih le imeli. Čez dan sem potem skalkal sam iz predmestja v predmestje ter iskal rojake, po delu in seveda v soboto ter nedeljo pa mi je pomagal šajnov Stanko. Ne bom pozabil, kako sva potrkala na napačna vrata in namesto Slovenca nama je odprl — Poljak. Pa kar prijazen, še preveč! Za mizo naju je posadil in ukradel pol ure dragocenega časa. Končno sva pa le našla pravi naslov, kajne Stanko?

Queenstown v Tasmaniji

V Glenorchy sem našel Stuparjevo družino, v Moonah Ivana Repovža, Mileno Skevin... pa saj je nemogoče naštevati vse. Četudi nisem dobil točnega naslova, da so mi le opisali hišo — pa sem jo nekako našel, a časa je vzelo precej.

V Springfeldu sem našel kar osem naših družin, dve čisto po naključju. In skoraj vsaka hiša me je napotila na novo iskanje. Salmičeva mama, ki ni še dolgo tukaj, me je čez nekaj časa plaho povprašala: "Ja pa ste vi katoliški?" Ni mogla verjeti, da je dobila obisk domačega duhovnika, in se je začela bati, da bi bil kak "jehovec" ali kaj podobnega. Bila je vsa vesela, ko sem ji zagotovil, da sem "ta pravšni".

Tako je naenkrat prišla nedelja. Za prvič je bilo nemogoče organizirati slovensko mašo za vse, pač pa sem vsaj claremontske rojake zbral v farni cerkvi. Prva slovenska maša v Tasmaniji! Še celo malo zapeli smo. Med mašo pa so peli otroci in svojim jokom in smehom, kakor je naneslo. In s kobacali so prav do oltarja, da sem se moral na tihem muzati. "Pustite otročiče k meni!" je rekel Jezus. Gotovo je iz tabernaklja z veseljem gledal na te zdrave in vesele malčke, ki jih matere pač niso mogle pustiti doma, če so hotele na slovensko mašo. Prav je bilo tako. Bog blagoslovi starše in živi drobiž!

Na nedeljski večer smo se zbrali pri Umekovih k domači filmski predstavi, pri kateri so vsi z užitkom gledali zlasti melbournske narodne noše. Bil je prijetno domač večer, obilica smeha in dobre volje.

Ponedeljek je še ves potekel v iskanju rojakov. Nekaterih pa žal pri najboljši volji nisem

mogel najti. Sreča mi je bila mila v South Hobartu, kjer sem prav zato, ker sem se zmotil v hišnih številkah, našel družinico Humarjevega Oskarja. In kaj vse bi še lahko našteval!

V torek sem moral dati Hobartu slovo. Škoda, da ni bilo več časa: koliko bi še našel raztresenih rojakov! Kar pa sem jih, se jim zahvaljujem za gostoljubnost. Bog daj, da bi se še videli!

(Konec prihodnjic.)

VINOTOK SPOMLADI

Paula Miladinovič

Dvanajst pomladi občutila nisem,
dvanajst jeseni je mimo me šlo,
dvanajst božičev sem zrla z bolj
v leta rastoča ob zbiranju pisem.

Včeraj — zamišljeni v sever sinjine —
z letom čebele bleščec kolobar
v vteho poslal mi je dobri Vrtnar,
dal mi je videti pesem tišine.

Jutranjo roso sem srečna vsrknila
(vrtnica v barve razprla je cvet),
tik mojih ustnic so v vigredni svet
brenkala sladko čebelina krila

budnico novo v podnožju ravnika,
skladno s pomladjo, ki v njej vinotok
trtinim žilam spočne rujni sok —
dar nam dobrotnega vsem Oskrbnika.

PLATIPUS KLJUNAŠ

M. Oppelt

OGLEJMO SI SE ENO AVSTRALSKO POSEBNOST v živalstvu — kljunaša. Taka posebnost je to, da jo naravoslovci že 150 let študirajo, pa ji še niso prišli do dna. Ob njej so imeli toliko presenečenj, da so ji nekoč dali ime: paradoxus. To ime bi ji bilo še danes prikladno. Zakaj?

Platipus ali kljunaš ni plazilec, ni ptič, ni sesalec — je pa vse to skupaj. Živi ob rekah, ki se skrivajo med gostim rastlinjem, in v lagunah vse od Tasmanije do Quenslanda.

Pokrit je s kožuhovino, ki je podobna vidrini ali bobrovi. Je pa ta njegov kožuh za več 'številk' večji kot kljunaševo telo. Če žival pograbiš, držiš v rokah le kožo, nekako vrečo, ki na svojem dnu skriva kljunaša. Barva kožuha se spreminja od rjave na hrbtu do sive na trebuhu in ima čuden blesk, ki živali in človeka premoti, da pogosto ne vedo, kaj imajo pred seboj.

Platipus ima kljun kot raca, rep kot veslo, ki z njim krmari. Od kljuna do konca repa je dolg do pol metra. Zob nima, le nekako koščeno rezilo. Tace ima močne in pripravne za plavanje, prste mu veže plavalna mrena. Sprednje noge imajo močne kremplje, da si žival lahko izkoplje potrebne rove.

Pod vodo kljunaš lahko vztraja samo nekaj minut. Preden plane v vodo, zapre oči in ušesa, pa vendar vso svojo hrano dobiva z lovom pod vodo. Kar ujame, začasno shrani v ustnih mošnjicah, šele po dvigu iz vode zdrobi plen z močnim kljunom in ga požre. Prednji del kljuna je obrobjen z občutljivo kožico, ki kljunaš z njo otiplje živalce v blatu, ker jih ne more videti. Oči ima majhne, uhljev sploh nima, ker bi mu bili v vodi le v oviro, pod vodo zapira ušesni odprtini z zaklopici. Sree ima kakor razni sesalci (n. pr. opice), rodilne organe pa kakor plezalci (reptile). Sploh je ves eno samo protislovje — resničen paradoxus.

Ko se samica odloči, da je čas zgraditi gnezdo, začne kopati dolg tunel, ki ima obliko njenege telesa: spodaj ploščat, zgoraj v obliki polkroga. V skranjem koncu tunela si priredi okroglo sobo, ki jo nastelje s suhim rastlinjem. Premer sobe je nekako 30 cm.

V tako pripravljenem gnezdu kljunaška izleže okroglo jajce z zelo nežno lupino. Podobno je to

jajce jajcu velikih kuščarjev. Če izleže dvoje ali troje jajc, jih poveže z nekako vrstico, ker se zaveda, da bi se drugače utegnila izgubiti med razno navlako v podzemeljski kamrici. Nato vse izhoda v svet hermetično zapre s stenami, ki jih postavi v primenih presledkih v rovu. Včasih so debele po 20 cm.

Zdaj postane kljunaška koklja — sedi na jajcih in jih vali. Sedeč na jajcih se potopi v neka-ko nirvano, zadremlje in otopi. Tudi če jo dobro strešeš, se ne bo zbudila! Ko se pa mladiči izležejo, niso piščančki. Sesalci so, saj jih stara pita z mlekom, ki ga izloča iz znojnic v koži. Resnično: ne ptič ne miš!

Ko so prvi naravoslovci zalotili kljunaša v Avstraliji in poslali opis te čudne živali v London, so tam mislili, da gre za veliko potegavščino. Šele ko so dobili tja žival samo, so morali verjeti. Sprva so se najbolj čudili kljunaševemu račjemu kljunu. Kmalu so pa uvideli, da je to še najmanjše čudo — vse na kljunašu je "drugače".

V prosti naravi kljunaša težko zalotiš. Ima izboren vid in sluh, nevarnosti se zna umakniti. Iz svojega rova ima en izhod v vodo, drugega na suho — zbeži pred zasledovalci po enem ali drugem. Vendar ima samec tudi nekaj orožja, ne rešuje se vedno samo z begom. Na eni zadnjih nog mu je zrasel nekak kavelj, ki je napolnjen s strupom.

ŽIVČNA VOJNA V AMERIKI

KAR DVOJNA ŽIVČNA VOJNA divja v Združenih Državah Amerike — notranja, "civilna" takorekoč — in zunanja, mednarodna.

Zadnji mesec pred predsedniškimi volitvami poteka. V globoki resnobi in mirnem premisleku bi bilo treba odločiti, katerega od obeh kandidatov bodo volilci poslali v Belo hišo v Washingtonu. Saj Amerikanci nič radi ne volijo stranke, volijo moža, ki se zdi boljši. Pa so zagrizenci spet dvignili silno gonjo zoper Kennedyja, kandidata katoličana. Bilo je že podobno, da je Amerika pustila za seboj čase, ko se ji je zdel predsednik katoličan "nemogoč". Pa se je izkazalo, da jih še ni preživela. Vsi stari predsodki so spet oživel in tudi umazanega blatenja ne manjka. Videti je, da se mnogim vse to gabi do take mere, da se bodo odtegnili volitvam, ki v Ameriki niso obvezne za poedine volilne upravičence. Utegne se zgoditi, da bo eden ali drugi kandidat zmagal bolj zato, ker ljudje ne bodo volili, kot zato, ker ga je narod hotel imeti v Beli hiši.

Zunanjo — mednarodno — živčno vojno je kot nalašč prav v teh časih prinesel v Ameriko Hruščev, ki je s svojo osebno udeležbo na zborovanju Združenih Narodov (UN) pognal v New York še celo trumo drugih državnih glav. Med drugimi so

se celó Titu odprla zadnja vrata v Ameriko, ko se mu ni obnesla davna želja, da bi prišel tja skozi sprednja.

In je Hruščev s svojimi nastopi — burkastimi in resnimi — razvnel živce Amerikancev — in ostalega sveta — do skrajne napetosti. Ko grede te vrstice v tisk, je še vse prezgodaj kaj reči, kako se bo to najnovejše poglavje živčne vojne zaključilo. Če pa videz popolnoma ne vara, ima Hruščev v mislih nekaj zelo zelo poraznega za ves svet, posebno za Ameriko: Obrniti hrbet organizaciji Združenih Narodov, potegniti s seboj seveda vse satelistke države, z njimi vred pa kolikor mogoče veliko "neutralnih", zlasti novih, ki so nastale v Afriki, pa jih organizirati v nekako lastno organizacijo — Združene Narode Vzhoda? — in tako končno veljavno razklati svet na dvoje. Položaj bi postal od sile resen in kdo bi si upal reči, kaj nas tedaj vse skupaj čaka...

Vsekako preživlja Amerika enega najbolj kritičnih mesecev svoje zgodovine. Kar čudno je, da se še najdejo možje, ki se potegujejo za — Belo hišo in silno odgovornost, ki jih v njej čaka. Daj Bog, da pride vanjo pravi mož čeprav ne ravno Kennedy!

ZANIMIVO PISMO IZ MOSKVE

JOŽE GRDINA, kulturni delavec v Clevelandu, je znan tudi kot pisatelj po svojih knjigah: Štiri leta v ruskem ujetništvu in Po Vzhodu in zahodu. Rad potuje. Letos ga je potegnilo na potovanje — v Rusijo. Njegovo pismo od tam beremo v Amerikanskem Slovencu. Zaradi redkosti takih pisem ga tu ponatiskujemo. — Ur.

Moskva, 25. julija 1960. — Danes sem v Moskvi, kamor sem prišel iz Leningrada. Lepo je! Veliko sem videl. Tu je na obisku mnogo Amerikancev, Angležev, Nemcev, Italijanov in Madžarov, da so vsi hoteli polni.

Imamo se, hvala Bogu, kar dobro. Danes in večer sem si ogledal Kremelj, glavno točko Mosk-

ve. Z ogledovanjem nadaljujem sam. Drugi hodijo v skupinah s tolmačem, meni ga ni treba.

Rusi so še vedno stari Rusi — dobri in prijazni. Sem že imel z njimi živahne razgovore. Novic mnogo. V Leningradu (nekdanj Petrogradu) sem marsikaj videl in slišal. Ruščina mi ni še nikdar tako dobro služila kot zdaj. Sem kar nekam domač, domačnost pa odpre tudi take ključavnice, ki jih drugi ključi ne odprejo.

Kar na dom so me povabili nekateri, ko sem povedal, kdaj in kje sem bil v Rusiji (v vjetništvu po prvi svetovni vojni), in mi prijateljsko postregli. Katoliško cerkev sem našel prvi dan v Moskvi. Včeraj sem bil v nji pri sv. maši.

Pozdrav. itd. — **Jože Grdina.**

Z Vseh Vetrov

V AKADEMSKEM DRUŠTVU S A V A so se organizirali slovenski visokošolci in visokošolke s številnih univerz Amerike in Kanade. Prav lepo stavilo jih je in se pripravljajo na zelo različne akademske poklice. Po enkrat na leto se zberejo na skupno zborovanje v Clevelandu, da se pomenuje v skupnih ciljih in se predstavijo širši slovenski javnosti v Ameriki. Tudi letos v prvih dneh septembra so se tako sestali. Na programu so imeli poleg razgovorov tudi kulturne točke, med drugim uprizoritev moderne drame, ki so jo naštirali kanadski visokošolci iz Toronta.

Č. G. ANTON MRKUN, do konca svetovne vojne župnik v Dobropoljah, je slavil v Clevelandu svojo biserno mašo — 60 let duhovnik! Odpel jo je v cerkvi Marije Vnebovzete v predmestju Collinwood, kjer župnikuje njegov nečak g. Matija Jager. Clevelandski in drugi ameriški Slovenci so mu priredili lepo slavnost v cerkvi in dvorani. Častilcem povsod znanega kulturnega delavca, zdaj bisernomašnika, se pridružujejo tudi MISLI z vsemi svojimi naročniki in bralci.

SLOVENSKA GIMNAZIJA V CELOVCU je v preteklem šolskem letu štela nekaj manj kot 200 dijakov in dijakinj in to v 5 razredih. Letošnjo jesen je odprla že tudi šesti razred in je zdaj skupno število dijaštva spet poskočilo. Da more toliko slovenske mladine posečati lastno gimnazijo, je v prvi vrsti zasluga slavno znane Družbe sv. Mohorja, ki vzdržuje v Celovcu dva internata, enega za fante, drugega za dekleta. Brez teh zavodov bi dijaki s kmetov komaj mogli živeti v mestu. Mohorjeva si je s tem naprtila veliko finančno breme, zato pa tudi zasluži vse priznanje, saj s tem rešuje koroško slovenstvo in mu zagotavlja nadaljnje kulturno življenje. Zelo je hvaležna, če dobi tudi od drugod kaj denarne pomoči. Slovenci v Clevelandu so letos v avgustu zamislili veliko skupno prireditev pod imenom SLOVENSKI DAN ter del dobička poslali Mohorjevi za vzdrževanje dijaških internatov. Vsega posnemanja vredno!

IGOR ŠENTJURC je še mlad Slovenec, ki pridno suče pero. Kot pisatelj se je po zadnji vojni nekaj časa pojavljal v raznih slovenskih listih v domovini ter se že precej uveljavil. Razočaran nad razmerami pod komunizmom je šel v begunstvo in se nastanil v Muenchenu. Tam je postal

— nemški pisatelj. V svojem prvem romanu: Ein Gebet für den Mörder, ki je doživel med Nemci jako dobro oceno, obdeluje vprašanje upravičenosti ali neupravičenosti političnih umorov. Drug njegov roman nosi naslov: Bumerang in tudi v tej knjigi igra človekova vest glavno vlogo. Po tem romanu so Nemci napravili tudi film, ki s svojimi napetimi prizori privablja v kino lepo število občinstva.

BEGUNSKO LETO je uradno že poteklo, njegovi uspeh — ali pa tudi neuspeh — se šele počasi kaže. Nabrali so za begunce prav čedne vsote denarja, to je gotovo lep uspeh. Kako bo denar uporabljen, ni bilo sprti razvidno. Eden namenov begunskega leta je pač bil — izpraznjenje begunskih kampov širom po Evropi. Nekaj tega se je že zgodilo, preko morja niso "izvažali" beguncev v dosti večjem številu kot doslej, seveda pa tudi pripravljane življenja izven kampov s primerno zaposlitvijo vzame svoj čas. Baje je to še najhitreje mogoče v Nemčiji, ki ji kljub navalu nemškega elementa iz Vzhodne Nemčije manjka delavcev. Dosti težje je v Italiji, ki ima sama precejšnjo mero nezaposlenosti. Privatno poročilo iz Rima nam pove na kratko: Begunsko leto se je tu poznalo v toliko, da sta Avstralija in Kanada nekoliko odrinili zapahe in sprejeli nekaj težjih primerov, ki zavoljo kake pomanjkljivosti doslej nikakor niso mogli emigrirati. Zdaj jih je precej sprejela tudi švedska komisija, pride pa še norveška. Italija sama ni mogla kaj posebnega storiti. Po večini begunci v Italiji niso še občutili kakih posebnih dobrot in uspehov begunskega leta. Upamo pa, da do tega še pride.

SLOVENSKA HIŠA V RIMU na via dei Colli 8 je gotovo znana domala vsakemu našemu beguncu, ki je šel skozi Italijo, čeprav morda niti ne skozi Rim. V njej je bil sedež karitativne organizacije za slovenske begunce vsa povojna leta in je zaenkrat še. V načrtu je, da to tudi ostane vsaj do neke mere, dokler se bo nadaljeval dotok beguncev iz Slovenije pod komunisti. Za bodočnost ima pa hiša namen, da postane zavetišče slovenskim duhovnikom, ki bi po končanih bogoslovnih študijah nadaljevali strokovno izobrazbo na rimskih univerzah. Take zavode imajo v Rimu mnoge narodnosti, na primer tudi Hrvatje (zavod sv. Jeronima), naj bi se do tega povzpeli tudi Slovenci.

KOROŠKI DEŽELNI GLAVAR Wedenig je sicer že po svoji uradni dolžnosti velik nemški nacionalc, vendar ne skriva, da zna dobro slovenski, in to tudi pokaže, kadar se mu zaradi tega ni bati prevelike zamere pri nemških zagrizencih. Dobrodošlo mu je bilo znanje slovenščine o priliki obiska Hruščeva, ki si je na potovanju po Avstriji prišel ogledat tudi Koroško. Že na meji ga je glavar po slovensko pozdravil pa tudi potem sta se pomenkovala po domače: Wedenig po slovensko, Nikita po rusko, baje sta se kar dobro razumela. Vsaj v tem primeru se gospod glavar menda niso zamerili na višjih mestih v ultra nemški Avstriji. Blagor jim!

Iz "Demokracije"

V **BROKEN HILL-U**, rudniškem kraju zahodnega N.S.W., so postavili in blagoslovili novo katedralo za škofijo Forbes-Wilcania. Imeli so kajpada tudi banket, na katerem so nastopali razni govorniki. Med njimi je bil tudi neki Mr. Beston, kmet iz West Darlinga, ki je začel svoj govor tako: V čigavem imenu naj govorim? Zastopam mesto West Darling, in okolico, ki imata 300 ljudi in dva milijona koštrunov. Pač avstralska značilnost za nekatere predele!

BENEŠKA SLOVENIJA vsaj v nekem pogledu uživa večjo naklonjenost laške vlade kot vse druge province v Italiji. V slovenskih vaseh namreč oblasti vzdržujejo več otroških "azilov" — podobnih ustanov kot so v Titovini "jasli" — kot kjerkoli drugod. Imajo jih že 19, pa jih bodo še dobili, drugod po Italiji so pa jako redki. V teh

Misli, October, 1960.

azilih žive otroci od 3. do 6. leta, torej v predšolski dobi. Dobivajo zastoj hrano in vse potrebno. Poglavitno pa je, da staršem v domači hiši niso v breme, ko je Beneška Slovenija kaj uboga deželica. Zato so starši kar zadovoljni, da oblasti toliko skrbe za njihove otroke. Seveda imajo oblasti pred očmi glavni namen: Slovenske otroke čim prej poitalijančiti! To dobro vedo tudi slovenski starši, pa si mislijo — in te njihove misli je "izdal" njihov list, glasilo beneških Slovencev, **MATAJUR**, ki piše: Sto let se že trudite, da bi nas poitalijančili, mi pa kar naprej ostajamo Slovenci in bomo še. Zakaj pa tudi ne, ko se oblasti prav zato toliko pobrigajo za nas, ker smo Slovenci! Izplača se biti Slovenec! Devetdeset od sto laških otrok nima azilov, mi jih pa imamo. Nikar ne postanimo Italijani, izgubili bomo azile in naši otroci ne bodo ničesar več dobili — zastoj — Gut gebrüllt, bi rekel Nемец.

SYDNEY! SYDNEY!

Vabilo na

ZABAVO

V

PADDINGTONU

v soboto 29. oktobra

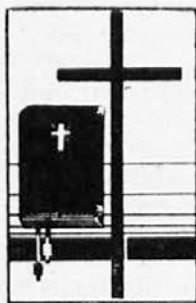
Dvorana St. Francis cerkve na Oxford St.

Začetek ob 7, zaključek 11.45

Dar pri vratih: Moški 10/-, ženske 5/-

Odlična godba in postrežba

Caritas in Slov. društvo

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne

V ASHFIELD NAS VABIJO

Komu niso znani misijonarji lazaristi že iz domovine? V Grobljah pri Domžalah so imeli misijonski zavod s tiskarno, v Ljubljani cerkev in samostan Srca Jezusovega, pa še več postojank križem Slovenije.

Duhovniki in bratje istega reda so v Ashfieldu. Letos praznujejo lazaristi 300letnico smrti svojega ustanovitelja, sv. Vincencija, ki je poleg misijonarjev ustanovil tudi usmiljene sestre, dovolj znane nam od doma.

Skupina vernikov v njihovi župniji, Ashfield, vzdržuje vsako soboto v mesecu ves dan neprestano molitev za molčečo cerkev onstran železne zavese. Vabijo k tej molitvi tudi vernike iz drugih župnij in posebej narodnostne skupine iz onih dežel. **Vabilom prilagajajo letak, kot ga kaže slika.** Pogled na ta letak človeka zaboli. Koliko sveta je že preplavilo tiranstvo komunizma!

Vabilu se bomo odzvali vsaj s tem, da se bomo v nedeljo 16. oktobra v velikem številu udeležili romanja v Ashfield.

Pa prav zares prosimo: V velikem številu!

Zavednim katoličanom tudi oktober — kakor maj — velja za Marijin mesec. Posvečen ji je kot **Kraljici presv. rožnega venca**. Pod tem naslovom obhaja Cerkev poseben praznik na dan 7. oktobra.

Rožni venec naj bi bil vsakemu katoličanu pogostna, najbolje vsakdanja molitev. Vsaj za eno desetko naj bi se našel čas res vsak dan. Cerkev te molitve ne more dovolj priporočati, pa jo naroča tudi Mati božja sama — na pr. ob svojem prikazanju otrokom v Fatimi leta 1917. Naravnost je povedala, da bo od tega, če bomo molili ali ne molili rožni venec, odvisen mir na svetu ali — uničenje sveta.

Da bi katoličani ne pozabili na rožni venec, je Cerkev ustanovila poseben praznik in posvetila ves mesec oktober pobožnosti rožnega venca.

Na žalost mnogi katoličani niti nimajo več rožnega venca (po starem: paternoštra) za v žep, kajšele, da bi ga kdaj molili, če ga sploh še znajo. Če si ti med temi, nabavi si ta mesec svoj "paternošter" in ga začni moliti — vsaj včasih!

Službe božje

Blacktown — Sydney — Leichhardt — kakor vsak mesec.

WOLLONGONG: Oktober ima spet pet nedelj — zadnja je vaša! Tisto nedeljo slavi Cerkev praznik **Kristusa Kralja**.

Sv. maša v katedrali ob morju ob 5. popoldne kot po navadi. Pred mašo spovedovanje.

PRIDITE, MOLIMO!

Vse nedelje v oktobru in novembru (razen romarske 16. okt.) bomo še imeli skupno molitev popoldne ob 4. v znani kapelici St. Francis cerkve v Paddingtonu. Molili bomo za molčečo cerkev v domovini in svetovni mir. Vsi iskreno vabljeni!

NENADNA SMRT ROJAKA

Cardiff-Newcastle. — V petek zvečer 27. avgusta se je Franc Dekleva vrnil iz Newcastla domov v Cardiff. Pri večerji so ga napadle silne bolečine. Zdravnik je odredil prevoz v bolnico, toda bilo je že prepozno, bolnik je podlegel težkemu krvnemu pritisku, ki je razgalil srce. Rajni Franc je bil star 32 let, doma iz Bitnja pri Ilirski Bistrici. Pogreb je bil 30. avgusta s sv. mašo ob obilni udeležbi žalujočih rojakov, zlasti mož in fantov, ki so ga spremljali do groba na Sandgates. G. Franc Klopčič je izrekel poslovilne besede v imenu društva "Tivoli" in položil venec na sveži grob. Spregovoril je tudi g. dr. Mikula iz Sydneya in opozoril na odloke božje previdnosti, ki vodi nas vse skozi življenje in je vsakemu odločila tudi uro odhoda s tega sveta, zato moramo vsak dan svojega življenja posvečavati Bogu.

Za rajnim Francetom žaluje vdova Ana z dvema majhnima otrokoma. Društvo "Tivoli" je takoj izvedlo zbirko med rojaki za prvo pomoč težko prizadeti družini.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega blagega moža, očeta, brata in svaka, g. Franca Dekleva, smo bili deležni vsesplošnega sožalja in pomoči. Vsem rojakom iskrena zahvala za pozornost in molitve. Posebej se zahvaljujemo slov. župniku iz Sydneya za opravljene pogrebne obrede in društvu "Tivoli" za vso izkazano pomoč. Bog povrni vsem, rajnika pa ohranimo v blagem spominu in molitvah.

Cardiff, N.S.W., v sept. 1960

Ančka Dekleva, r. Štefe, vdova

Franci in Rudi, sinčka, Edvard, brat, Draga Meze, sestra.

Misli, October, 1960.

SKLADATELJ ANTON LAJOVIC UMRL

V nedeljo 28. avgusta so se mu po težki bolezni v Ljubljani iztekli dnevi — doživel je blizu 82 let. Rodil se je bil na Vačah pri Litiji, po šolanju v domovini je odšel na Dunaj študirat pravo, pa se je kmalu posvetil glasbi, ki je postala njegov življenjski poklic. Kot skladatelj je zaslovel po glasbenem glasilu Novi akordi, ki so odprli pot slovenski glasbeni umetnosti na evropsko raven. Lajovčeve skladbe so zelo številne, moderne, vsesplošno priznane, ne morejo zastareti. Rajni je bil član Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani.

Antonov mlajši brat Milivoj je prišel pred kakimi tremi leti v Avstralijo za sinovoma Milivojem in Dušanom — vsem trem iskreno sožalje!

ROMANJE V ASHFIELD

Cerkev sv. Vinka Pavelskega, Bland St.
(Pet minut od postaje, daleč vidna)
V nedeljo 16. oktobra popoldne

S P O R E D :

Od 2 — 2:30 zbiranje za procesijo ob cerkvi
Ob 2:30 procesija z molitvijo rožnega venca
Ob 3. pridiga v cerkvi, pete litanije M.B. in blagoslov.

Vsi iskreno vabljeni!

IZ MATIČNIH KNJIG NSW.

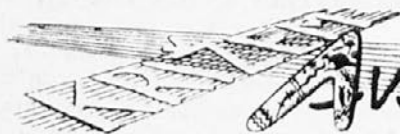
Poroka

V Paddington sta prišla pred poročni oltar iz Botany dne 17. sept. Lino Canzutti, doma iz Vrtožbe pri Gorici, in Marija Grubiša iz Nun v Istri. — Želimo veliko blagoslova na njuno zakramentalno zvezo!

Krsti

V Ashfieldu je bil 17. sept. krščen na ime Francis drugi sinček iz družine Marijana Prinčiča in žene Gine r. Pinna. Botrovala sta Ivan Maurič in Giacchina de Lombardo.

Iz Newtowna sta poslala h krstu v St. Patrick's cerkev dne 13. sept. prvorojenčka Vladimir Puc in Lidija in mu dala ime Frank Vladimir. Iskrene čestitke!

Avstralske Slovenije

NEW SOUTH WALES

Fairfield. — Malo se je treba po dolgem času spet oglasiti, da ne boste rekli: V Fairfieldu so sami zaspanci. Ker pa novic nič ne vem, pošiljam rešitev ugank in pohvalo mislim. Pa ta pohvala ne velja mojim mislim, ker te ne znajo kaj tako lepega iztuhati kot te velike MISLI, ki leže zmerom pred mano na mizi, da jih spet in spet pogledam. Vsak mesec me razveselijo in razvedrijo, imajo samo to napako, da jih prehitro prečitam. Vendar je morda ta napaka na meni, ne na MISLIH. Sem menda predolgo v šolo hodila in se naučila strašno hitro brati. Te napake ne morem opustiti, čeprav je že dolgo, odkar ne hodim več v šolo. Vsem rojakom in rojakinjam prav lep pozdrav. — **Karla Tvrdy.**

Glebe, Sydney. — V zadnjih MISLIH je stalo, da sem zapustil Brisbančane in šel v Sydney "s trebuhom za kruhom". To je že res, da sem šel za kruhom, trebuh sem pa pustil v Brisbanu (drži se srca in je z njim vred ostal gori). Bi mi tudi bil preveč v napotje, ker ne bi rad delal konkurence Trebušniku in Vampcu, ki križarita nekje po N.S.W. Z njima ni varno zobati česnje. Kmalu mi je pa postalo dolgčas po Brisbanu in oni dan sem jo mahnil tja gor na obisk. Srce sem hitro našel, pa tudi trebuh mi je zelo prav prišel. Našel sem namreč našega misijonarja dr. Mikulo, ki me je povabil, da naj ga spremljam od krsta do krsta. Seveda tudi do krstik. Bilo nama je dobro in meni se je zgodilo, da sem bil mimogrede nekje za botra. Pri slovenski službi božji so me pevci povabili na kor. Očividno zato, da bi jih tlačil meh pri orglah, ker je motor trenutno odpovedal. Poskusil sem, pa mi ni uspelo. Sem pa zato toliko bolj basiral, ko smo morali "na suho" peti. Je bilo kar prav, tako so vsaj naši lepi glasovi prišli pošteno do izraza. Seveda bi se utegnil oglasiti kak hudomušnež, ki bi ravno nasprotno trdil. Nikar ne verjemite! Sem že sam nekaj takega slišal, pa tudi to, da je bilo malo ljudi pri tej službi božji. Eh, naj vam povem na uho: tu v Sydneya ras največkrat še toliko ni, pa pravijo, da je na tisoče Slovencev tu. Tudi takega pevskega zbora še

nimamo kot v Brisbanu. Pa bi človek jemal srečo seboj, ko zapusti Brisbane! Naj še to povem, da naju je, misijonarja in mene. zaneslo tudi v Carino. Prisostvoval sem blagoslavljanju velikega lepega novega doma, ki ga je g. Janez Primožič po trudapolnem delu postavil za svojo družino. Iskrene čestitke grede g. Janezu na tem lepem uspehu. Naj uživa veliko družinske sreče pod lastno streho. Veliko je žrtvoval, da si jo je postavil, pa vendar je zmerom našel še čas za slovensko skupnost in društvene zadeve. Njemu in njegovim, kakor tudi vsem ostalim rojakom v Brisbanu, iskrene pozdrave do naslednjega snidenja. — **Lojze Košorok.**

VICTORIA

E. Bentleigh: — Ko pošiljam rešitev ugank, želim tudi povedati, kako se mi zde MISLI od meseca do meseca bolj zanimive. Z veseljem smo brali poročilo o Slovenskem domu v Melbournu. Žal se pa nismo mogli odzvati vabilu k otvoritvi. In kako lepo nam p. Bazilij opisuje svoj obisk v Tasmaniji! Kako me je presenetilo, ko je prišel do tistih dveh premških bratov. Jožeta smo prav dobro poznali. Meni se je pa tu blizu oni dan pripetilo nekaj španskega. Šla sem obiskat svojo znanko, ki ima na stanovanju tri slovenske fante. Eden od njih mi je začuden rekel: "Kaj, vi ste tista Štibilova Francka, ki pošilja v MISLI rešitev ugank in druge dopise? Mi smo se tolikokrat pogovarjali, kakšna mora neki biti to mlado dekle, in smo poizvedovali, kje stanuje in kdo jo pozna. Nikakor nismo mogli zvedeti." Veste, do solz sem se nasmejala. (Ni lepo, da ste fante tako razočarala, potem se pa še smejala... Ur.) Pristrčno pozdravlja z vso družino **Frančiška Štibilj.**

QUEENSLAND

Brisbane. — V družini Slavka in Kristine Uršič je imel pogum pridružiti se dvema sestricama bratec, ki je dobil pri krstu ime John Andrej. Botroval je naš pevovodja g. Stanko Sivec. Na krstikah je bilo prav veselo. Le žel, da je moral mama ostati v postelji, ji je želodec priredil sabotažo. Iskrene čestitke Uršičevi družini, mamič pa željo za hitro popolno okrevanje! — Nekaj

"vešlega" je obiskalo tudi družino Jožeta in Lojzke Košorok in sicer v obliki sinčka, ki ga je g. dr. Mikula krstil v farni cerkvi sv. Rozalije na ime Edvard Lojze. Stric boter je za to slavnost prifrčal iz Sydneja. Tudi Košorokovim iskrene čestitke! — **Poročevalec.**

Brisbane. — Bog plačaj g. dr. Mikuli za obisk v septembru. Zelo smo ga veseli, kadar pride med nas. Zbirka za Marijino bandero se nadaljuje in lepo napreduje. Nabrali smo spet £ 12 in se še priporočamo dobrim srcem. Vsem dosedanjim darovalcem pa Bog povrni! — **Rojakinja Kristina.**

Brisbane. — Priserčna hvala g. dr. Mikuli za obisk in opravljeno sv. mašo z molitvami za mojega rajnega očeta, ki se je poslovil od sveta pred 4 meseci. Hvala tudi vsem rojakom, ki so se udeležili sv. maše, zlasti pevskega zboru za lepo petje. Ko omenjam pevske zbor, moram pripomniti, da bomo s slovenskim petjem pri "avstralskih" službah božjih prenehali, vsaj dokler se ne pozdravi ga. Gizela Vuga. Upamo, da najkasneje za božič. Ga. Gizela in g. Franc Lulik sta pela nekoč v Gorici na Travniku — taki pevci so v Avstraliji zelo važni. Zelo bomo pogrešali našo vrlo pevko na koncertni prireditvi, ki jo ima v načrtu naš pevske zbor v novembru. Vsi tukajšnji rojaki že zdaj vljudno vabljeni. Dobiček prireditve je namenjen kot prispevek za kritje dolga na našem cerkvenem banderu. Na svidenje! — **Stanko Sivec.**

Brisbane. — V. družinici Slavka in Danice Pekol se je 21. 5. oglasila prvorojenka, ki je pri krstu v Wavel Hights dobila ime Suzana. Botrovala sta Viktor Živec in Betty Miller. Čestitke! — **Prijatelj.**

SOUTH AUSTRALIA

Whyalla. — Tudi v tem mestu je našlo bivašče in zaposlitev nekaj naših rojakov. Whyalla je še mlada naselbina. Pred vojno je štela komaj dobrih tisoč ljudi. Ko je izbruhnila vojna, je tudi Avstralija pohitela s produkcijo jekla in med drugimi kraji je bila Whyalla izbrana za ta namen. Podjetje (rudniško) v Broken Hillu, N.S.W., je zgradilo v tem kraju topilnico za jeklo in iskalo delavcev. Poleg topilnice je nastalo tu tudi podjetje za izdelovanje ladij. Ta podjetnost je pritegnila v naš kraj mnogo delavstva in meste-

ce je hitro raslo. Že do konca vojne je štelo blizu 8,000, po vojni pa produkcija ni prenehala, še razširila se je. Broken Hill Company, ki izkorišča ondotne rudnike, je poleg New Castle in Wollongonga obdržala v svoji službi tudi Whyallo, ki se je razvila v lepo mesto, po primernem načrtu zgrajeno, dosti ugodno za prebivalce. Danes šteje že nad 10,000 prebivalcev in bo gotovo še rasla. Med delavci, ki so zaposleni v tukajšnji jekleni industriji, je menda kakih 20% novodošlih različnih narodnosti. MISLI poznamo tudi tu in jih radi beremo. Pozdrav vsem naročnikom! — **Ivan Mokar.**

WESTERN AUSTRALIA

Perth. — V prvem tednu meseca avgusta smo imeli pomemben obisk iz Canberre. Med nas je prišel zvezni minister za imigracijo (Mr. Downer) in to z namenom, da se pospeši dotok novih prekomorskih naseljencev v našo državo. Oblasti se namreč bavijo z načrtom, da mora Western Australia postati bolj izgrazita industrijska država. Kakšna podjetja mislijo ustanavljati, doslej še niso veliko povedali. Tudi ne, odkod bo prišel kapital. Gotovo pa je, da v preteklosti naša država ni sprejemala priseljencev v takem številu kot vzhodne države, pa jih tudi ne bi mogla zaposliti, ako se ne vrže bolj zares v nova podjetja, ali pa vsaj v razširjenje dosedanjih. Statistika kaže, da je pa vendar prihajalo in ostajalo med nami kakih 7,000 ljudi na leto preko morja. To se za tako obširno ozemlje, kot ga ima naša država, res jako malo pozna. O priliki ministrovega obiska so se razgovarjali o zadevi in delali načrte. Minister je poudaril, da bo sje gov urad v Canberri tesno sodeloval z vlado Western Australije in ministrstvom za delo v Canberri, in tako upajo, da bodo mogli kmalu vse bolj na široko odpreti vrata naše države novim priseljencem in jih tudi primerno zaposliti. Poudarjajo dvoje: Država naj bi v prvi vrsti sprejemala družine, ker baje za stanovanja tod ne bo posebnih težav. Država ne bo čakala, da posamezni sponsorji pokličejo ljudi v državo, kot se je po večini godilo doslej. Vlada sama bo poslala uradnike v Evropo, ki bodo izbrali doseljence, zlasti take, ki so zmožni v posebnih strokah industrije. Prihajati bodo mogli v takem številu, kot bo država sproti ustanavljala industrijska podjetja in mogla garantirati zaposlitev. Tako upajo, da bo naša država v dognem času živahno tekmovala z drugimi avstralskimi kraji v podjetnosti in naraščanju prebivalstva. — **Jože Perthič.**

ZA VAS, GOSPOD VAMPEC!

Pišem na prošnjo p. urednika. Povedati moram javnosti, da se med njim in g. Vampcem že dolge mesece bije ljuta "mrzla vojna", pa nobeden noče odnehati. G. Vampec zahteva, da morajo biti MISLI "špase" list, da se ljudje ob branju nasmejejo. Urednik pa mu odgovarja: Časi so resni, zelo resni, nekaj smeja je že dobro, preveč pa ne. Kar je zadnjič napisal g. Vampec, je urednik le s težko vestjo objavil. Pa je naprosil mene, da napišem kaj v obrambo žensk, ki nas je g. Vampec po mnenju urednika "obrekoval." Pater mi piše, da MISLI nimajo namena fante strašiti pred ženitvijo... Jaz bi ne vedela, kaj naj napišem, pa sem k sreči našla v AMERIŠKI DOMOVINI v "Ženski košarici" nekaj, kar se mi zdi primerno za ponatis v MISLIH. Naj bo v odgovor g. Vampcu in p. uredniku v olajšanje "težke vesti". — MIRA MAR.

ŽENSKA ENAKOPRAVNOST

ŽENSKI SVET je dandanes podoben tistim novim državam, ki so nastale po vojni. Ženska svoboda je tako nova, da je ne znamo prav uporabljati. Silijo nas, da bi v svetu zavzele prostor, ki nam pritiče, a obenem naj bi ne zapustile domačega ognjišča. Hvalijo nas zaradi naše moralne moči, a v isti sapi nas objokujejo, ker te moči nimamo. Če smo matere številnih otrok, nas obtožujejo, da bomo svet prenapolnile; če pa otrok nimamo, nas obtožujejo, da smo pozabile na naš glavni namen.

Razmere nas silijo v zaposlitev izven doma, a čestokrat moramo poslušati opomine in grajo, češ da smo me krive, če moški zaradi nas manj delajo. Zato ni čuda, če ženske večkrat zavidamo naše babice in prababice, ki sicer niso imele nobenih modernih hišnih strojev in ne volilne pravice, vedele pa so, kakšno je njihovo mesto v svetu. Vedele so, da so ženske, in to je bil zanje častni naslov.

Danes pa nosimo na svojih ramah težko breme enakopravnosti. Ta pa je za nas le prazna in lažna beseda. Me smo enake moškim le v odgovornosti. Nismo ne bolj vzvišene ne manj vredne od njih; z eno besedo — ženske smo.

Morda je bila že naša prva vzgoja zgrešena. Od otroškega vrtea pa do univerze ima dekleta isto vzgojo kot njeni bratje. V tem je enakopravnost. Če pa se dekleta, diplomirana doktorica, hoče pririti naprej do odgovornih mest v medicini, v vodstvu velikih industrijskih podjetij in podobno, ji bodo ponudili morda mesto tajnice, na stečaj pa bodo odprli vrata moškim z isto izobrazbo, kot jo ima ona.

Res je, da marsikatera ženska doseže v svetu zavirljive uspehe, a največkrat mora to svojo emancipacijo plačati s ceno svoje ženskosti, ki jo pri tem izgubi.

Vendar ostane še vedno najpogostejša pot ženske — zakon in družina. Večina deklet se omoži mladih. Lahkomiselno sklepajo zakonske zveze, na katero niso prav nič pripravljene. Nihče ni tem dekletom dal za doto dragocenega spoznanja, da je zakon visoka šola potrpežljivosti, odpuščanja, brezmejnne velikodušnosti in skoro nadčloveške moči in volje, da bo svoje osebne zahteve in tudi pravice žrtvovala za dobrobit družine. Najsrečnejšim ženskam je ta čut že prirojen, druge si ga nikdar ne znajo pridobiti. Tako se v zakonu pokažejo nesoglasja, žena zavzame stališče žrtve, ob njej hitro tudi mož začuti, da je žrtev svoje žene — in zakon doživi brodolom.

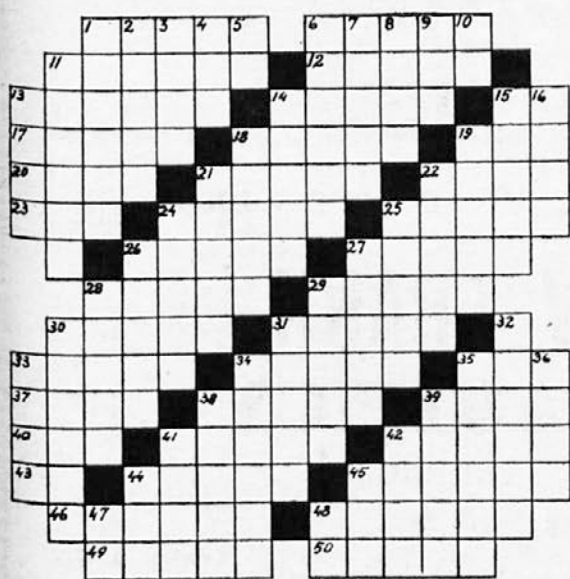
Družinska sreča je v glavnem odvisna od ženske. Zakonska zveza ne temelji na enakopravnosti, kakor si to reč navadno zamišljamo. Že star pregovor pravi, da žena podpira tri vogle pri hiši. To je znamenje, da o enakopravnosti ne more biti govora. Kako naj popravimo zgrešeni pojem premnogih, ki mislijo, da zakon sloni na enakopravnosti?

Začnimo najprej vsak v lastni družini — pri naših dekletih. Naučimo jih, da ni glavno to, da dosežejo enakopravnost in da se v zunanjem življenju uveljavijo, ampak da je njihova čast in ponos v tem, da so ženske, ženske, ki se pripravljajo na žrtev in odpoved samim sebi. Take ženske bodo znale ravnati z možem, bodo pa tudi sprejemale otroke iz rok božjih kot največji dar, kot največjo nagrado za njihovo ženskost. Bodo pa znale tudi otroke vzgajati v tem duhu. To je pravo in veliko poslanstvo žene v družini.

1. Križanka

Srečko Gajšek

Vodoravno

- 1 prisiljen sem
- 6 sozvoek, tudi "norma" (v tovarni)
- 11 cvetlici podobna morska žival
- 12 razjedajo obleko
- 13 stopinje
- 14 kopalna kad
- 15 polovica rože
- 17 hrabro indijansko pleme v ZDA
- 18 prepevanje
- 19 začimba
- 20 vozilo v snegu
- 21 naziv otroka japonskih staršev, rojenega v ZDA
- 22 gozdne živali z dragim krznom
- 23 očka
- 24 prehlad v glavi in prsih
- 25 gumbnica (oslec) v angleščini
- 26 muslimanska verska knjiga
- 27 grenka rastlina
- 28 brezsnježn, nad vodo dvignjen
- 29 mešam mleko za surovo maslo
- 30 lahek motor, v Kopru izdelan
- 31 tih, miroljuben
- 33 ime predsednika Naserja
- 34 rojstno mesto sv. Cirila in Metoda
- 35 kratica teroristične org. v ZDA
- 37 obdelovalec zemlje, ratár
- 38 prepojen z vodo

- 39 izdeluje "časomere"
- 40 ga delajo iz mleka
- 41 domače ime majskega hrošča
- 42 mesto v južni Turčiji
- 43 zadnja in predz. črka iz 12 vodoravno
- 44 predsednik današnje Madžarske
- 45 ocenjevalec knjig, spisov itd
- 46 delaven, gibčen, ognjevit
- 48 skočim, pohitim
- 49 se poslavlja od življenja
- 50 domček za en ... čk

Navpično

- 1 staroslovanska boginja smrti
- 2 obdelovalci zemlje (ratarji)
- 3 potočne živali
- 4 ... sem zelo skrit?
- 5 angl. kratica za vojno akademijo
- 6 nepoklicni (športnik ali umetnik)
- 7 domače živali (jezdne, vprežne)
- 8 se pridobiva iz oljk in sončnic
- 9 razjeda železo
- 10 ime 5. črke (angl.)
- 11 delati jamo
- 13 blagajna (po nemškem izrazu)
- 14 jezen razdražen (srbohrv.)
- 15 tiščim, porivam
- 16 dolgoušna domača žival
- 16 rejen, odebeljen
- 19 zamenjam za denar
- 21 pripravljen, gotov
- 22 moten, nečist
- 24 te umije po vsem telesu
- 25 poleten
- 26 človek, ki koplje (jamo)
- 27 najvišji bog starih Slovanov
- 28 nadležen mrčes
- 29 mož od Marilyn Monroe (po naše zapisan)
- 30 zelo sveto žensko ime
- 31 pameten, tudi plav, sinji
- 32 prevarim, ogoljufam
- 33 gagajoče domače živali
- 34 velika soba
- 35 ni dolg
- 36 žabja noga
- 38 ni meglen, jasen
- 39 mesto v Furlaniji (ital.)
- 41 klice, poganjki
- 42 Arabec (angl.)
- 44 filmska igralka v ZDA (Čehinja)
- 45 tri črke iz klopotače
- 47 8. in 22. črka
- 48 črki, izgovarjamo ju z ustnicami

**GOTOVO VAM JE ZNANO, DA ROJAKI
PO ŠIRNI AVSTRALIJI**

z največjim zaupanjem naročajo

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikli, mo tocikli, scooterji, mopedi, radijski in televizijski aparati, fridžideri itd)

ZA SVOJCE V DOMOVINI
pri tvrdki

**STANISLAV FRANK
CITRUS AGENCY**

**68 ROSEWATER TERRACE
OTTOWAY, S. A.**

Telefon: J 2777

Telefon: J 2777

NAROČAJTE TUDI VI IN S POSTREŽBO BOSTE PRAV GOTOVO ZADOVOLJNI VI
KOT TUDI OBDAROVANCI.

Vaša naročila izvršuje slovenska tvrdka CITRUS, Import-Export, lastnik Aleksander Goljevšek, Trst, Via Torrebianca 27, ki uživa svetovni sloves pri naših rojakih križem kražem po vseh kontinentih prav zaradi solidnih cen, najhitrejše odprave pošiljk in dobave najboljšega blaga.

ZAHTEVAJTE CENIKE, POJASNILA IN PONUDBE.

Naročite lahko po veljavnih cenikih katerekoli tvrdke z darilnimi pošiljkami.

POŠTNE MONEY ORDERE na ime S. FRANK, P.O. Adelaide, je poslati skupno z naročilom.

ZA VSAKO NAROČILO VAM DAJEMO POPOLNO JAMSTVO.

DARILNA POŠILJKA je še vedno najboljša pomoč Vašim dragim doma, mnogo boljša, kot pošiljanje denarja po bankah v Jugoslaviji.

BREZ CARINE: ŽITO, RIZ, MOKA VSEH VRST, SADJE, ČOKOLADA, MARGARIN, MAST, OLJE, ZDRAVILA PO RECEPTU, PRALNO MILO, RIBE, POLENOVKA (Štokfiš), POLJEDELSKI STROJI in TRAKTORI, PAR OBLEKE itd, na ostalo se plača carina.

KLJUB CARINI še vedno bolj ustreza pošiljati darilne pošiljke kot denar.

Posredujemo tudi v vseh pravnih in trgovinskih poslih, napravljamo rojakom oporoke (testamente) in slično.

V vseh potrebah se obračajte na tvrdko

VAŠEGA ZAUPANJA:

STANISLAV FRANK
68 Rosewater Terrace, Ottoway, S.A.

ki je vodilna agencija za darilne pošiljke v Avstraliji.

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO — BRZINA — so značilnosti našega poslovanja.

BLIŽAJO SE BOŽIČNI PRAZNIKI!

STANDARD

PAKETI

slovenske tvrdke:
Dr. J. KOCE,

G. P. O. Box 670, PERTH W. A.

NASA TVRTKA JE NAJSTAREJSA, NAJVEČJA IN VODILNA SLOVENSKA TVRTKA V AVSTRALIJI.

Iz izkušnje vemo, da je boljše poslati dovom paket kot pa denar. Posebno za Božic napravi doma paket veliko večje veselje kot pa denarna posiljka.

V Jugoslaviji se ne plača carine na: moko, mast, olje, riž, meso in mesne proizvode, makarone, spagete, cokolado, polenovko, sardine, marmelado, sadje itd.

Carino pa je treba plačati na: kavo, sladkor, kakao, čaj, poper, cimeta, oaletno milo itd.

Pod ceno vsakega paketa je navedeno, kolika je carina in taksa za doticni paket. Denar za carino in takso lahko posljete sami domov preko banke, a ce zelite, dodajte k ceni paketa se denar za carino in takso, pa bomo mi poslali Vasim domov denar.

Poleg hrane pošiljam v domovino tudi vsa zdravila, tkanine (štoffe), radio aparate, kolesa (bicikle) kakor tudi ostale tehnične predmete in to po najnižjih cenah.

Vsem onim, ki naročajo pakete pri moji tvrdki, dajem brezplačno informacije glede poziva zarocen, sorodnikov itd. v Avstralija. Ravno tako dajem brezplačno informacije za potovanje z letali in ladjami po vsem svetu.

Paket st. 1.

1 kg kave Minas Prima
2 kg sladkorja v kockah
1 kg čaja Ceylon
200 gr toalet, mila Palmolive

4.45 kg £2/0/0
(Carina in taksa £1/6/0)

Paket st. 2.

1 kg kave Santos Prima
2 kg sladkorja v kockah
3 kg riza Zlato Zrno
3 kg makaronov/spagetrov, finih

9 kg £3/0/0
Carina in taksa £1/2/0)

Paket st. 3.

1 kg kave Minas Prima
5 kg sladkorja kristal
5 kg makaronov/spagetrov, finih
2 kg riza Zlato Zrno
1 kg popra v zrnju
1 kg čaja Ceylon

13½ kg £4/10/0
(Carina in taksa £1/10/0)

Paket st. 4.

2 kg kave Santos Prima
3 kg sladkorja kristal
5 kg svinjske masti
7 kg riza Carolina Ardizzone
1 kg rozin

18 kg £6/16/0
(Carina in taksa £1/10/0)

Paket st. 5.

1 kg kave Santos Prima
3 kg sladkorja kristal
5 kg makaronov/spagetrov, finih
2½ kg (5 lbs.) svinjske masti
5 kg riza Zlato Zrno
1 kg olivnega olja
1 kg cokolade, mlečne
150 gr popra v zrnju
200 gr čaja Ceylon

18.10 kg £6/8/0
(Carina in taksa £1/6/0)

Paket st. 6.

1 kg kave Santos Prima
5 kg makaronov/spagetrov, finih
5 kg sladkorja kristal
5 kg riza Zlato Zrno

5 kg bele moke 00
1 kg olivnega olja
2½ kg (5 lbs.) svinjske masti
1 kg rozin
100 gr čaja Ceylon
2 kom. vanilije
100 gr cimeta

25.10 kg £7/9/0
(Carina in taksa £1/11/0)

Paket st. 7.

1 kg kave Minas Prima
5 kg sladkorja kristal
10 kg bele moke 00
1 kg rozin
10 kg riza Carolina Ardizzone
5 kg makaronov/spagetrov, finih
1 kg olivnega olja
1 kg mila za pranje
1 kg mila Palmolive
1 kg popra v zrnju
1 kg čaja Ceylon

35 kg £8/6/0
(Carina in taksa £1/12/0)

Paket st. 8.
 2 kg kave Santos Prima
 10 kg sladkorja kristal
 5 kg bele moke 00
 1 kg rozin
 5 kg makaronov/spagetov, finih
 5 kg riza Zlato Zrno
 1 kg sira Parmezan, starega
 2 kg olivnega olja
 100 gr popra v zrnju
 100 gr cimeta v prahu
 100 gr čaja Ceylon
 200 gr toalet, mila Palmolive

31½ kg £10/16/0
 (Carina in taksa £2/2/0)

Paket st. 9.
 45 kg (vreca) bele moke 00
 10 kg sladkorja kristal
 17 kg svinjske masti (kanta)
 3 kg kave Santos Prima
 5 kg riza Zlato Zrno
 5 kg makaronov/spagetov, finih
 1 kg rozin
 ½ kg čokolade mlečne
 200 gr popra v zrnju
 200 gr čaja Ceylon
 100 gr cimeta v prahu

87 kg £15/15/0
 (Carina in taksa £3/3/0)

Paket st. 10.
 10 kg bele moke 00
 5 kg sladkorja kristal
 5 kg riza Zlato Zrno
 2 kg makaronov/spagetov, finih
 2 kg kave Santos Prima
 2 kg holand, sira
 1 kg olivnega olja
 1 kg rozin
 2 kg mila za pranje
 ½ kg toalet, mila Palmolive
 ½ kg čaja Ceylon
 ½ kg popra v zrnju

34 kg £10/2/0
 (Carina in taksa £2/2/0)

Paket st. 11.
 45 kg bele moke 00
 17 kg svinjske masti (kanta)

62 kg £9/12/0
 (Carina prost, taksa 16/0)

Paket st. 12.
 90 kg (2 vreca) bele moke 00
 ..... £8/8/0
 (Carina prost, taksa 16/0)

Paket st. 13.
 17 kg svinjske masti (kanta)
 ..... £5/0/0
 (Carina prost, taksa 8/0)

Paket st. 14.
 45 kg (vreca) bele moke 00
 ..... £4/4/0
 (Carina prost, taksa 8/0)

Paket st. 15.
 4 kg svežih pomorane (ali limon)
 ..... £2/0/0
 (Carina prost, taksa 8/0)

Paket st. 16.
 9 kg svežih pomorane (ali limon)
 ..... £4/2/0
 (Carina prost, taksa 8/0)

Paket st. 17.
 3 kg kave Santos Prima
 3 kg riza Zlato Zrno
 3 kg sladkorja kristal
 3 kg spagetov Fedalini
 3 kg bele moke 00
 3 kg svinjske masti
 ..... £7/4/0
 (Carina in taksa £1/10/0)

Paket st. 18.
 100 lbs. (dvojni recij) bele moke 00
 3 kg kave Santos Prima
 5 kg riza Carolina Ardizzone
 10 kg sladkorja kristal
 ..... £10/10/0
 (Carina in taksa £2/8/0)

Paket st. 19.
 5 kg riza Zlato Zrno
 5 kg bele moke 00
 5 kg spagetov/makaronov, finih
 1 kg čokolade mlečne
 1 kg finih bonbonov
 ..... £4/18/0
 (Carina prost, taksa 8/0)

Paket st. 20.
 10 kg bele moke 00
 10 kg spagetov/makaronov, finih
 10 kg riza Zlato Zrno
 1 kg rozin
 2 kg olivnega olja
 1 kg čokolade, mlečne
 ..... £7/14/0
 (Carina prost, taksa 8/0)

Paket st. 21.
 10 kg bele moke 00
 10 kg svinjske masti
 10 kg riza Zlato Zrno
 10 kg spagetov/makaronov, finih
 ..... £9/7/0
 (Carina prost, taksa 8/0)

Paket st. 22.
 5 kg bele moke 00
 ..... £10/9/0
 (Carina in taksa £1/15/0)

2 kg spagetov/makaronov, finih
 1 kg olivnega olja
 1 kg holand, sira
 2 kg riza Zlato Zrno
 1 kg čokolade, mlečne
 1 kg bonbonov karamelnih
 1 kg finih keksov
 1 kg mila za pranje
 1 kg marmelade fine
 1 kg rozin (sultan)

17 kg £6/2/0
 (Carina prost, taksa 8/0)

Paket st. 23.
 5 kg polenovke (orig. norveski Stockfish)
 2 kg olivnega olja
 5 kg bele moke 00

12 kg £6/6/0
 (Carina prost, taksa 8/0)

Paket st. 24.
 1 kg čokolade
 1 kg luksuznih bonbonov
 1 kg dateljnov
 ½ kg mandeljev, olusčenih
 1 kg rozin, grških
 1 kg fig
 1 kg olivnega olja
 ½ kg medu
 1 kg sira, holandskega
 1 kg sunke, kuhane, v konz.

9 kg £8/2/0
 (Carina prost, taksa 8/0)

Paket st. 25.
 7 kg bele moke 00
 2½ kg svinjske masti (kanta)
 ½ kg čokolade
 1 kg luksuznih bonbonov
 1 kg dateljnov
 ½ kg mandeljev, olusčenih
 1 kg rozin, grških
 1 kg fig
 1 kg olivnega olja
 ½ kg medu
 1 kg sira, holandskega
 1 kg sunke, kuhane, v konz.

18½ kg £10/12/0
 (Carina prost, taksa 8/0)

Paket st. 26.
 10 kg bele moke 00
 10 kg sladkorja kristal
 10 kg spagetov/makaronov, finih
 10 lbs. svinjske masti (2 kanti)
 5 kg riza Carolina Ardizzone
 2 kg kave Santos Prima
 1 kg mila za pranje
 1 kg toalet mila

43½ kg £10/9/0
 (Carina in taksa £1/15/0)

Zastopnik za Vic.:

Mr. J. VAH

2 KODRE STREET
 ST. ALBANS, VICTORIA
 TEL. 65-9378

Zastopnik za N.S.W.:

Mr. R. OLIP

65 MONCUR STREET,
 WOOLLAHRA, SYDNEY, N.S.W.
 TEL.: FB 4806

SEPTEMBRSKE UGANKE REŠENE

1. Muzikantje
 Harmonika, klarinet, piščalka

2. Nagrobni napis
 Tu mirno počiva

Silvester Porenta,
 naj večno mu ploza
 nebeška trobenta.

Rešitev poslali: Franciška Štibilj, Lojze Košorok, Anica Marinček, Karla Tvrdo